

Abieluleht

№ 24.

Pühapäeval, 25. juulil 1931.

I aastakäik.

Flirt eetris.

Ameerika neiu seiklused raadio kaudu.

Neušville ülikooli naisüliõpilane, miss Wilburg, Tennessi osariigist P. Ameerikast, on satunud ootamatult väga vastumeelsesse olukorda. Olles kirgeline raadio-harrastaja, muretses noor üliõpilane enesele emissioon-aparaadi kaunis laia tegevusraadiusega. Kõnelused raadio kaudu tuttavatega on kaunis igav ajaviide: selleks polnud vähematki tarvidust aparadi muutmiseks. Kuid miss M. Wilburg mõtles aparadi teistsuguse tarvitamisviisi.

Ja siis kajasis kord eetris sarnased kõnelused:

— Mina — mina olen noor, kena neiu. Mul on kena kuu, hea iseloom, rõõmus temperament. Ma oleksin nõus abielluma inimesega, keda armastan.

Väljakutse ei jäänud ilma vastukajata. Igalt poolt lendas pakumisi hulgana mis Wilburgile. Neiu istus päevade kaupa vastu-

võtja juures, püüdes õhust kosjakandidaatide pakkumisi.

Raadioflirt levines ja levines. Et mitte võistlejaid üksteisega ära vahetada ja alal hoida võimalust igatseva oma algatusel ühendusse astuda, miss M. Wilburg kirjutas omale raamatusse üles iga oma austaja raadio-laine pikkuse. Aga, et neid õige palju osutus, siis pidi neiu, kes juba maast-madalast korraga ja täpsusega harjunud, omale kaardi-süsteemi sisse seadma. Mõnede austajatega astus ta hiljem juba kirjavahetusse.

Peigmeestelt saabusid päev-päevalt palavamad ning kirglikumad kirjad, kutsed eetriilmast muutusid tulisemaks. Kaardi-süsteemist hoolimata sattus miss Wilburg viimaks segadusse, vastates laine pikkusele 36, kuna selleasemel oleks pidanud vastama lainepikkusele 51. Viimaks üks austaja lõi kahtlema, hakkas

Lähikukkunud miljonääride kodu.

Omal ajal kirjutati ajalehtedes pikalt ja laialt suurtest annetustest Brikstoni ja Pittsburgi miljonääride poolt sissekukkunud miljonääridele kodu ehitamiseks. Nüüd on selle kodu ehitamine hiljuti lõpule jõudnud. 50 kilom. San-Franciskost põhja poole, ilusal mere kaldal on üles ehitatud terve trobikond maju. Varjupaika või puhkekotta on juba vastuvõetud 300 inimest, kes alles hiljuti, mõne aja eest seltskonnas kaunis kõrgel seisukohal asusid.

Puhkekodu on määratud umbes 1000 inimesele. Muidugi mõista, sinna võetakse vastu ainult elatanud ja vanemad inimesed, kellel raske oma olemise eest võidelda. Kuid sinna võivad sissesada ainult need, kes

kord elus on olnud miljonäärid, Sisseastumissoovide läbivaatamiseks on määratud erilise komisjoni, kes kõikide soove suure hoolega kaalub.

Seni on kõigist soovijaist ainult 3% paiveid rahuldatud. Paluja peab tõendama, et ta pole mitte ainult oma terve varanduse (mitte vähem kui 1 miljon dollarit) kaotanud, vaid et tal pole ka mingisugust lootust jõukamate sugulaste poolt toetuse saamiseks.

Varjupaika vastuvõetute hulgas leidub mitu üleilmlise kuulsusega nime. Hoolealustele on loodud erilise sissesead ja olukord: abielulistele antakse kaks, vallalistele — üks tuba. Toad on ilusasti möbleeritud ja kõige ajakohase mugavusega varustatud.

Kingsepp Beyeri 42 last.

Pariisis on arreteeritud ja kohutu kätte antud kingsepp R. Beyer, keda süüdistatakse selles, et ta on mõne kuu jooksul saanud 42 lapse isaks ja on saanud sünnituse, arstimise ja muudeks kuludeks sotsiaalkindlustuse kassast, mis asub avenüü Lewendalli, 60.000 franki.

R. Beyer on esimene sotsiaalkindlustuse kelm Prantsusmaal. Tema oli varastanud 100 laste sünnideklaratsiooni planketti, täitnud need planketid ettevaatlikult, võltsinud arstide, ämma-

emandate ja olematu emade allkirjad ja nõndaviisi sotsiaalkindlustuse kassast korralikult kõik abirahad välja võtnud, seni kui asi avalikuks tuli.

Sotsiaalkindlustuse laekur juhiti viimaks tähelepanu asjaolule, et R. Beyeri on liig palju lapsi sündinud, ning asja hakati uurima ja Beyer arreteeriti. Ta oli aga juba kõik kassast saadud summad võiduajamistel maha mänginud.

„Lehvitaja neitsi.“

Florence Martusi ärasõiduga Elbe Saarelt kaotasime ühe legend. Martus oli merimeeste keskel „Lehvitaja neitsi“ nime all tuntud. Neljakümne aasta jooksul võttis ta vastu ja saatis ära iga laeva, mis sellest saarest iganes mööduma juhtus. Päeval hoidis Florence käes valget rätikut, aga öösel ilmus ta alati punase laternaga.

Kogu maailma merimehed teadsid selle neitsi olemasolust. Aurikud vastasid tema tervituse-

le kolmekordse vilega, aga purjekad andsid märku lippudega.

Räägitakse, et Florence olevat lähema tuleorni vahi öde. Kui ta olnud alles 19-aastane neiu, kaotanud ta oma peigmehe, kes uppunud merel. Ja oma armsa peigmehe surmast saadik hakanudki ta igat möödasõitvat laeva nõnda vastu võtma ja ära saatma. Mõne aja eest paigutatud Florence vend kusagile teise tuleorni juurde ametisse, ja öde sõitnud ühes temaga kaasa.

Tänast lehte 8 külge.

TOIMETUS JA TALITUS:

Tallinn, Suur Karja tn. 2—6.

Telefon 214-72. Postkast 372.

Toim. kõnet.: kl. 3—5. Kontor avat.: 8—6. Tarvitamata jäänud käsikirjad, kui neil tagasi-saatmiseks puuduvad margid ja seismajäänud kirjad hoitakse alal kuu aega. Kuulutusi ja tellimisi võtavad vastu: lehe talitus, abitalitused ja agendid. Lehte võib tellida ka kõigist Vabariigi postiasutustest ja -agentuuridest.

Üksiknumber 10 senti.

Kuulutuste hinnad:

Esiküljel teksti ees 10 senti, teksti sees 12 s. ja kuulutuste küljel 5 senti millimeeter. Kuulutusi võetakse vastu lehe ilmuvasse numbrisse kuni neljapäeva õhtul kella 6-ni.

Tellimiste hinnad:

1 kuu 45 s., 2 kuud 85 s., 3 kuud 125 snt. 6 kuud 225 s., 12 kuud 400 s., — postiga saates. Välismaile 2-kordsed hinnad. Aadressi muutmine 25 senti.

Lugejaile.

Teatame, et järgmine, 25. „Abielulehe“ number ilmub värvitrukkis, piltidega illustreeritult ja trükitakse suuremal arvul. Kuulutajad, pidage seda silmas ja saatke juba aegsasti oma kuulutused talitusele!

Talitus.

Millal küll?!

Unetuid öid matkan veripunaseil lagendikel, silmade värisevail ripsmeis pisarast punutud pärg. Sihita rändan. . .

Vajun tohutuisse mülkaisse — ja mu tõmblevail hingekeelil vingub tšello nuttev akkord. . .

. . . Nagu sureva luige helisev valukarje oli see, oli nagu loojeneva päikese veriküllane pisar. . .

. . . Laul . . . armastuse tulipunaseist radadest . . . laul kaduvuse lumivalgeist teist . . . ja siis sosin. . . igavesest valumerest, veriseist haavust ja sonivast surmast. . . Ja ma kuulatasin. . .

Komistanud kaua olen okkalisil teil, veristades käsi, jalgu. Sihita rändan. . . Hing vaid kisendab, palub, mangub, suriseb metsikult veri. . .

. . . Sa lubasid jälle tulla! Oo, kuidas tänan Sind! Sositan härdaid palvesõnu kogu maailma jumalaile, ohverdan neile ilusamat, mangun neilt väljasirutatud käsil suurt, püha töotust. — Milleks läksid? Milleks jätsid mind üksi kesk tumedaid eluvääratusi, kesk ulgumere tormitsevaid vooge?

Ma ei tea — — —

Oo, millal küll tuled?!

Valu teeb Su äraolek, mannetuks Su lõõmavad pilgud üle kauguste. . .

— Hetki on möödunud, ilm vaid rühib edasi, võideldes, võites, ent samas lamades ootan võimetult suure Juhi ees. . . Hetki on möödunud — ilusaid. . . veriseid.

— Oo, tule tagasi!

— Vaata, juba valgatab loojangu purpurseis värves suur Elu ise, — vaata! Kas sa kuuled ööbikute sonivat hümni, nende painajalikke viise? Kuulata siis!!

Ja mina raiun tee suurimaisse rägaistikesse, rändan jälle veripunaseil lagendikel ja otsin paika, kus võiks ohverdada võimsaile jumalaile — Sinu eest! Tea, et iial ei lakka palvetamast Su eest, tea, et otsin ohverdamispaika, kuni tardub surisev veri mu soonis! . .

Millal küll tuled?!

„HELI“

Kolmikud kokku 270 a. vanad.

Pime miljonäär abiellus venelannaga.

Londoni kingsepp Jems Mehjev pole ainult selle poolest kuulus, et ta Charles Dikkensile saapad õmbles, vaid ka veel selle tõttu, et hiljuti pühitses oma 90. sünnipäeva. Sünnipäevale olid ilmunud ka mõned ajakirjanikud, et sünnipäevalast tervitada ja mõningaid mälestusi kuulsast kirjanikust meelestada. Kuid kingsepal polnud suuremat midagi ajakirjanikele pajatada Dikkensist, kuid selle asemel ta üllatas koosviibijaid oma teatega:

— Ühes minuga pühitsevad ka kaks minu venda oma 90. sünnipäeva. Üks neist elab Kanadas, aga teine Austraalias.

Muidugi oleks kõigi huvi palju suurem olnud, kui kõik kolm sünnipäevalast, kes kokku 270. a. v., oleksid tähtsal päeval koos viibinud.

Vene kirikus Londonis — Bekinham-Palac'is — oli Ameerika miljonäär Righti laulatus venelanna Tatjana Mossolovaga, kes eriti kuulus oli oma iludusega. Peigmees oli 70 a. vana ja pime, aga pruut — 30-aastane.

Pidulikku laulatust toimetas piiskopp Serafim, kes selleks otstarbeks oli Pariisist Londoni sõitnud. 27. skp. sõidab värske abielupaar New-Yorki tagasi.

Õn on rumalate mõistus.

Sagedasti on vihkamine armastuse algus.

Naisterahvas võib end alati kaitsta, kuid ta ei tee seda mitte igakord.

Hotel - Restoran „HIU“

Suur Pärnu mnt. 138, Nõmme. Telefon 51.

ILUS AED

Kenad ja mugavad kabinetid. Kõik alkoholised joogid. Kõik osava koka juhatusel. Muusika igal ajal.

Sissesõidu puhul autodele ja hobustele ajakohased ruumid.

Omanik O. Lieders.

Paabulind.

Mihail Soštšenko järele.

Tänapäev, kodanikud, on meie elu kuldne. Sõik on hea: ütleme kapsa- supp või midagi muud . . . Liha jällegi. Ja mõned naised küpsetavad pühapäi- viti kapsapirukaidki. Kae, kui tore!

Niisuguse toiduga meil hakkab juba ununemagi, mis asi on nälg. Hakkab ununema, kuidas nälgisime varemadel aastatel.

Aga küll ikka nälgisime omal ajal, vennased! Leib oli harulduseks. Päril imelik seda meele tuletada.

Kuid ega kõik ei nälgunud. Kes olid maamehed see tähendab talupojad, — ega need pahasti ei elanud. Linnast veeti neile kõike: tööstist ja kalleid hinnalisi asju.

Sel ajal sai linn kummardada küla ees. Linn elanikud külameeste ees. Aga kelm on ta, vennased, see meie külamees, olgu öeldud hea pärast! Ah, sa kelm küll!

Mu naine — pean ütlema, edev inimeseloom — viis kord külla peegli. Ei olnud see peegel küll kuigi suur, aga ligidalt vaadates paistis ikka terve nägu. Viis maale. Mõttes, et toob selle eest pühadeks vähemalt puudagi jahu. Hädaldas veel, pime-vaim, et kuidas ta saab teel hakkama niisuguse koormaga.

Tuli kuhugi külla. Hm!

Äratuskellad, peeglid, klaverid — igas külamaajas. Ja siin pakutakse, vaban- dage mu väljendusviisi — väikest peeglit.

Jõudis mu naine ühte maija — an- takse vastu kuus kanamuna. Läks teise — jälle kuus kana-muna. „Vaata, kus tükk“, mõtleb.

„Kuhu ma panen siis need kanamu- nad teel?“ küsib ta. „Andke siis ometi mingisugust tangu või jahu!“

Ei anta.

„Oh, ei“, ütlevad, „peeglite eest on meil maksev ametlik tariif — kanamu- nad tasuta.“

Ja tuligi naine koju tühjal.

Üks külamees siiski oli olnud huvi- tatud peeglist.

„Äh“, öelnud, „kahju, et peegel nii pisitillukene. Mina oleksin normist üle astunud, oleksin tasunud selle tangu- dega. Aga mulle ei sobi see peegel. Mul oleks vaja niisugune, millest näeb ka jalgu.“

Aga milleks, öelge mulle, on tal tar- vis näha oma jalgu?

Ah, milline kelm on külamees!

Ma ise tegin ka kord niisuguse sõidu Vologda taha. Naljakas meelegi tu- letada. Viisin kaasa paabulinnu.

Ja ega's ma poleks sõitnud, aga jäl- legi mu naine.

Halp on ta mul, pean ütlema, peki- viiludega leivast ei taha kuidagi loo- buda . . . Käib mul kaela peale: sõi- da ja sõida!

Naabrid muidugi ka:

„Eks sõitke ometi“, ütlevad, „Semjon Semjonõts, te olete jutukas inimene, määrte külaameeste kraases.“

Mis mul selle vastu! Sõitsin.

Enne teeleminekut tekkis veel jutt sellest, mida viia kaasa. Ühed ütlesid: vii siidipaelu, pitse. Teised: hästi ki- revat siitsiriet. Kolmandad: helmeid! Just nagu metslastele, tõepoolest!

Läksin vanakraami turule. Mõtlesin: ostan õige tõepoolest mingisuguse asja, mis torkaks kohe silma.

Ja ostsingi, vennased, ostsin paabu- linnu puuris.

Istub seal turul, mäelge ometi, keeg auväärt daam — võib-olla mõni endine krahvinna — ja müütab igasugust ko- dust rämps. Ja siinsamas ta kõrval puur, ja puuris kirev lind. Istub i- e rõngal, kiigutab end ja kisab Prantsuse keeles: charmante, — mis tõlkes tä- hendab: ülitore.

Vaat selle linnu ma omandasingi. Oi, mõtlesin, sellega üllatan külarah- vast vististi.

Ja üllatasin, ega või öelda.

Sain ka selle paabulinnu üsna oda- vasti. Leivaga maksin — ei mäleta enam kas kaheksa või kümme naela.

Ja varsti peale seda sõitsingi mi- nema . . . Sõitsin soojaks tehtud kau- bavagunis. Mäletan, mu ümber tekkis jutt, naer.

„Kuhu sa viid selle linnu?“ küsivad „Milleks?“

„Viin külla, vahetuskaubaks leiva eest,“ ütlen. „Tea, mis hinnaga nad siin paigas lähevad need paabu- linnud?“ küsin. „Palju antakse? Et ei saaks pügada.“

„Kaup“, ütlevad ja naeravad, „on tundmatu.“

Keegi pakkus mulle siinsamas pool puuda jämedat tatratangu, aga ma ei annud ära.

Saabusin külla. Rahvas käib mur- runa mu kannul. Itsitavad naerda. Lap- sed samuti. Vitsaraoga torgivad lindu. Puhuvad talle sulgede alla.

„Noh“, mõtlen, „kaup nähtavasti meele järele.“

Sain ühe eidega kaubad juba pea- aegu kokku, kui ilmus äkki nagu maa alt keegi sõjainvaliid.

„Pidage“, ütleb, „vennakesed! Pettuse kaup. See pole ju sugugi eht paabu- lind. Päril paabulind, see karjub „tola“ see siin aga häälitseb midagi arusaamatu.“

Ajas nurja mu kauba, kuramuse in- valiid! Ühe ainsa puuda lubas eit nüüd anda.

Läksin edasi. Teise, kolmandasse külla — ei keegi võta. Naeravad, pu- huvad linnule sulgedes alla, kuid ei võta. Ja mõni, kes võtaks, kahetseb, et miks lind ei hüüa „tola“.

Kaks päeva jändasin selle linnuga, väsisin ja tüdinesin — ei oska sele- tada. Oleksin annud ta ära kas poole puuda eest. Nüüd aga ei antud enam pooltki puuda.

„Välimus“, ütlevad, „pole linnul hea.“

Ja see oli tõsi: lind samuti oli vä- sinud. Ikkagi pikk tee, ja inimesed pu- husid talle sulgede alla, ja kaks korda ta kukkus mul käest.

Siis sooritas keegi vanamees minna kaugemale sisemaale, et siin raudtee ääres on inimesed hellitatud, mida tahavad — ei tea isegi.

Ja ma läksin . . . Teekond oli pikk Hirmus palavus. Tolm tungib ninna. Väsisin ebamääraselt. Näen, et mu lindki on täiesti võimetu. Rõngalt tul- nud alla, istub all norus ega võta leiba. „Noh“, mõtlen, „peaks ta nüüd mitte surema enneaegu. Väljanägemine on tal halb. . . Küll oleks rumal . . .“

Ise aga annan jalgele valu.

Õhtuks jõudsin eesmärgile.

„Noh“ ütlen oma linnule, aja nüüd pea püsti.“

Astun esimesse maija.

„Kas paabulindu läheb vaja?“ küsin.

„Läheb“, vastab külamees. „Mis ta maksab sul? Näita.“

Hakkan lindu näitama, vaatan: lebab mu lind puuris kõhualune ülespidi ja jalad laiail.

Külamees pahandas.

„Miks sa's müütab surnud lindu?“ ütleb.

Oh, nutt kipitas mul siis kurgus.

Puistasin linnu puurist, puuri viskasin maha.

Külamees aga naerab.

„Mis sa sest puurist loobid,“ ütleb: „Müü mulle, ma annan sulle selle eest kuus kanamuna.“

Ja andiski.

„Aga kahju,“ ütleb, „et su lind suri. Oleksin andnud sulle ta eest neli puuda. Paabulinnud meeldivad mulle väga.“

Hommikuks läksin tagasi. Ja külla ma enam ei sõitnud.

— mees.

Kosjasobitaja.

Ady Alve.

Ma küsin kohe:

„Mispärast pean ometi igapäev Kõr- vikest kõnnitama?“

„Sellepärast, et temasarnasel hobu- sel ega harjutus puudub, tahan teda tee peal vähema veata sõitmas näha. Saad aru!“

Onu ei lausunud enam sõnagi, aga mina sain ta plaanest kohe selget pilti. „Ennäh!“ ütlesin endale. „Niipea kui reisult tagasi jõudnud, rakendab auväärt mõldrimeister Kõrvikese šarabani ette et Lõome lese peiad siia tuua. Kas siis ostadetud asju polekski imestada?“

Samase viite järelkaalumised sünni- tasid minu peas hiilgava ja saatatliku mõtte, mida onu ärasõiduni kõigiti val- midas lasin.

Niipea kui rong õnnest joobunud onuga pealinna poole veeremas, hakkasin teda teostama.

Selle jutukese järg näitab, kuidas. Eestkätt olgu teada, et ma Kõrvikest ainult kahel teel koolitama asusin.

Esimene, üks kõrvaline tee, viis üle põldude peaaegu otse onu kodust, s. o. Ilve veskilt Kõome külla, kus kositav lesk elas, oli õige künkeline ja järskude käänakutega. Arvasin, et onu seda ettevaatlikuse pärast ainult sinna sõi- duks valida võis. Teine tee, palju pikem, aga tasane, laiem ja pükse paisteline. Kahe küla ja ühe alevi majad oma res- toranidega olid selle tee ääres reas. Arvasin, et mõldrimeister lesekest just seda teed kaudu oma poole veab.

Kahe nädala pärast tundis Kõrvikene mõlemaid teid peast. Olgu tähendatud, et ta mu soovidele hästi vastas ja ette- arvestamata juhusteta võit kindel näis.

* *

Tagasi jõudnud onu esimene hool oli maja hästi küürida lasta ja ostadetud kraami sisse paigutada. Peale selle mõttes ta ka oma hobuse peale.

„Kuidas on Kõrvikene?“

„Ta on vaga kui tall ja jookseb kui jänas.“

„Siis läheb ju kõik hästi! Võib rõõm- salt sinna sõita!“

Teisel päeval laskis meister Jüri Mänd, kui habe aetud ja pühapäeva riid-

ded, nagu pulmapeoks seljas, Kõrvikese vankri ette rakendada, istus pükki, kee- rutas piitsa, sõitis ära, minule sõna lausumata.

Panin tähele, et ta vana teed Kõome suuna võttis, mis minu sõdant rõõ- muga täitis ja tagasituleku tundi päris kaval vastavalt oodata võisin.

See tund oli pikk. Õõpimeus kattis maad, kui vankirmära kuulsin ja koju- jõudnut onu silmases. Suur Jumal, millises olekus!

Silmad punnis, hambad kõvasti kokku- surutud, vihapuna näos, jagas ta Kõrvi- kesele piitsahoopet.

„Kole loom,“ urises ta, „kuradi korjus!“

Katsusin vahele astuda:

„Mis on siis ometi juhtunud?“

„Ära räägi mulle sellest midagi!“

kogeleks vaene onuke vankrist maha hü- pates. Ma ei tunne hõelamat elajat, kui Kõrvikest ja häbematumat tuliharki kui Lõome leske.“

Sügavasti hingeldades jatkas ta:

„Sa võid asja tundes otsustada. Olin heas mängus hea rahaga selle saatat- liku lese järele sõitnud, et temale siin oma ostadetud asju näidata. Vana teed sõites peab Kõrvikene end väga hästi üleväl. Kõik läheb suurepäraselt. Jõuan Lõomule; lesk võtab sõbralikult vastu, ajame juttu, sümpatiseerisin, ta pakub pruukosti, mida südamliselt vastu võ- tan. Peale kõhutäie räägin oma oste- tud asjust ja teen ettepaneku, sõita ühes Ilvele. Ta on nõus, ronib minu kõrval vankrisse ja las käia! Seekord valin suure tee, mis käib läbi lüüde. Ma olin õnnelik. Kõrvikene sõrkis kui sebra ja lesekene lausub:

„Meister Jüri, küll on Teil hea traavel!“

„Läheb ikka kah!“ Esimese küla res- torani läve ees jääb aga kuulus traav- el äkki seisma. Tahan teda paigast liikuma sundida. Võimata! Lesk küsib oma mokki mossitades:

„Mispärast teie hobune nii järsku kõrtsi kohal seisma jääb?“

„Mina ei vasta midagi, muud kui piit- sutan. Kõrvikene hakkab viimaks edasi sõitma. Vaevalt jõuame alavisse, kui Kõrvikene ühe poe ees, kus „kroonu valge allik“ asub, uuesti seisma jääb.

„Lesk pigistab jälle sinuates mokki. Hakkan vandudes piitsutama, aga mi- dagi teha — mu hobune ei liigu roh- kem kui piiritulpu. Olen sunnitud maha astuma, et teda valjastest veda- des liikuma sundida.

Veel mõni sada silda ja Kõrvikene kääneb lipsti suure kivitee peale, kuulsa restorani „Tsentralli“ ette. Seekord hüppab lesk esimesena vankrile, mi- nule kuival toonil lausudes:

„Isand Mänd, lõpetame! Nüüd olen Teie kohta selgusel. Minusarnane aus naisterahvas ei või ju ometi teie taolisele usterüvetusele naieks minna.“

Selle peale vähemat vastust oota- mata, pöörab ta ümber, mind nõutult ja loilakalt kohkunud näoga ükski tee peale jättes. Saatana tulihark. „Mis sa sellest arvad?“

„Arvan, et Kõrvikesele suurt tänu võlgned!“

Onu järeldas siis naeratades:

„Lisan juurde, et mu Kõrvikene õpe- tajat mitte unustusse ei jäta — kuid ärme enam asjast räägime . . .“

„Kuulsused.“

Sadie Maros.

(4. Järg.)

IV.

Justus teeb kõrvalhüppeid. Süütu algus . . . Nali kuni — tõekssaamiseni . . .

See algas meil nii: Ühel pühapäeva õhtupoolikul Justus oli oma tavalisel jalutuskäigul oma mõisapargis. Siin üksilduses, maasopis, polnudki valida meelelahutust; teda võis leida ükski jalutades ümbruse kauneil kohtil, kesk jumaliku rahu ja vaikust. Aga siin ka Justus tundis, kuidas ta igatses oma naist. . .

Sel õhtul ta kohtas puistekus ke- dagi noort daami, keda ta veel ei tund- nud, polnud enne näinud. Daam nae- ratas. Tuli ise talle juurde ja ütles Justuse tervituse peale:

„Mina olen Meeta von Opernring,“ ja ulatas oma käe.

„Rõõmustab, paruness —!“ võttis Justus tema käe ja kummardas süga- vale selle üle.

„Olen kuulnud teist, härra Kull,“ jatkas daam kohe. Nii Justus ei jõudnudki esitada ennast ise. „Olete Moksi uus omanik. Kiitus teile! Siin on muutunud kõik nii hurmavaks rohuaks!“

„Liialdaste, paruness; ma pole veel jõudnud palju korraldada siin, see võtab nii määratumat aega.“

„Ometi. . . Kui ma kuus kuud ta- gasi viimaks siin olin, siis aed oli metsik, aga nüüd lookevad kollased teerajakesed nii meeldivalt ja ligikut- suvalt. . .“

Justus, kes kuulatas tähelepaneli- kult daami tooni, naeratas lahkelt ja lausis:

„Paruness, kui tohin näidata teile oma aeda?“

„Mulle meeldiks üpris,“ avaldas daam. Ja nad pöördusidki tagasi härrastemaja suunas. Teel kõneles paruness:

„Härra Kull, te vist tunnete minu isa juba?“

„Kahetsen, ei —“

„Te pole näinudki teda veel?! Õi- gus, ta on haiglane! Nii ta pole saan- nud enam nädalaid välja oma aiast. Muuseas öeldud, ta on professor Ri- chard von Opernring — philoloog. Ja peab ütlema, ta istubki päevad ja ööd läbi oma sanskritikeelsete „piiblite“ taga, ega tea midagi maiseist asjust, vähem veel neist muudatusist, mis sünnivad tema ümbruses, ja kõige vähem teab ta oma naabritest!“

Mina ise viibin suurema osa aas- tast välismaal, alates ajast, kui „riigis- tati“ kõik meie mõisad — oleme ju meie kõigist põlatud baltiparunid. . .“

Parunessi silmis nägi Justus välvavat viha. . . Ja ta tahtis pehmedada seda kaastunde avaldusega, aga nad olid parajasti jõudnud aeda, ja sealt läheneski neile Alfred Abel. — Kohe kadus loitvus daami silmist, ning ta naeratas endiselt kütkestavalt. Abel oli ligi jõudnud. Justus esitas teda parunessile.

Nüüd nad sammusid kolmekesi vesteldes roosipuie ja kirevaist lillist peenarde vahel ning imetlesid lilledel ilu ja aroomide küllust.

Sellest õhtust said parunessi külas- käigud Moksi mõisa igaõhtuseks nähteks. Ta ise lubas tulla homme jälle, enne kui Justus jõudiski teda paluda selleks. Ja Justus ei andnud neile külaskäigele mingit tähendust, kuna tema ja Opernringid on naab- rid. Vahepeal ta jõudis tutvuda ka härra parun Richard von Opernringiga — ent leidis härra professori väga hajameelse. Ka oli ta juba auväärt vanuses teadlane, kellele oli tema „keelte-paabel“ kõik, ega huvitanud teda enam miski muu ilmas, kui va- na hindude keel. Sageli tähendas pa- runess — ükski ta isa olevat süüdi, et

nad kaotanud oma mõisad vabariigile; oleks isa avaldanud endast energili- semat meest, siis nad oleksid veel tänagi rikkad ja peremehed oma mõi- sates; ent isa oli öelnud: „Võtke kõik, ainult — jätke mulle mu raam- matukogu ja vana tugitool!“ — Justu- sel oli väga piinlik neil hetkil, kuula- tes parunessi. Ta tundis kui ennastki süüdlase von Opernringide vaesumi- ses. . . On ju temagi — eestlane ja peremees — vabariigis. — Ajalugu vahetas osi: orjast sai valitseja!

Ühel õhtul Justus palus parunessi juua temaga klaas teed. See on esi- mene kord, kus Justus pakkus paru- nessile teed oma majas. — Nad sises- tult söögittappa.

Peale teed paruness huvitus silmit- seda lähemalt ülesvõtteid tubade sei- nul. Seisatades ühest suurenduse ees, ütles daam üllatava lause:

„Teate, härra Kull, teil on üllatav sarnasus kuulsa bariton Justus Mor- toniga!“

Daam ütles seda, ilma et olekski pöördunud portreelit, vaid jäl- gis teda innukalt. Nii ta ei võinudki näha naerumuiget Justuse näol; kuul- lis vaid teda ütlevat:

„Leiate seda, paruness? Muuseas öeldud, kuulus Morton on minu „pa- rim sõber, ka oleme me kaugel sugulased üksteisele“. . .“

„Kui huvitav,“ arvas daam ja siir- dus pildi juurde, mis ilutses Justuse kabinetis, kirjutusalual.

„Kes on see ilus daam siin?“ küsiti- les paruness, nüüd juba kiindudes pilguga Justusele.

„Justus Mortoni naine“ — vastas Justus pakitseva naeru all, mis aga ei pääsnud valla.

„Aga teie —?“ parunessi pilk läi- kis äkki nii kummalisuses, et Justuse huulil naeruvine pühiiti kui käega.

„Olete muidugi kah — abielus?“

Justus sai tõsiseks, pöördus ära daamist, eemaldus akna juurde. Pa- runess järgis talle. Pani käed ta õl- gadele. Nende ptlgud kohtusid.

„Ja muidugi!“ . . . lausus Justus.

„Tuli see teile, paruness, üllatuseks?“

Vaikus. Parunessi näol süvenesid var-

jud. . . Pilk mahastus, käed langesid jõuetult alla, vaevalt kuulis teda:

„Aimasin, aga polnud täitsa kindel. . . Ma ei käi ka läbi ümberkaudsete talupoegade, nii mul polnud vasta- vat informatsiooni. . . Olin kuulnud vaid, et Moksile on tulnud uus pere- mees.“

„Paruness, tunnen ennast kurjate- gijana. . . kelleks sain enda tead- mata — Andestage, palun —!“ Jus- tus oli ühe minuti jooksul selgusele jõudnud noore daami tunnetes tema vastu. . .

„Ah, see pole ju midagi. . . Imetlen isegi ennast. . . kuidas küll võisin olla. . . nii piikakene. . . Head õhtut, härra Kull!“ Daam tõstmata pilku lahkus kabinetist kiirel sammul.

Justus veetis rahutu õö, kui kurja- tegija-südametunnistusega inimene. Ometi ta polnud soovinud petta daa- mi. Ning et too hellits orn lootusi tema suhtes, seegi selgus Justusele viimasel minutil. . . Ka tundis ta nüüd piina sellest, et oli valetanud Justus Mortoni enda sõbraks-sugulaseks ja Lianet Mortoni naieks. . . Ometi ta oli naljatanud silmapilgu võlu all ega mõelnud seejuures vähematki halba, kõige vähem küll otse sellest — soovimatuid tagajärgi. . .

Aga mingi ähvardava hädaohuna aimus sisenduse Justuse. . . et ta hak- kas kartma iseennast juba. . . Pole hea, et talle oli saanud teatavaks parunessi südameladus. . . mis nüüd pani vankuma mehegi mee- le- rahu. . . liati — et ta ööd olid juba karje — Liane järele. . .

Oma enese temperamendi ohver. . .

Möödus päevi. Parunessi polnud enam näha Moksi aias. Aga ühel ööl. . . kui õhk oli ihadest tiine. . . ilmus Meeta von Opernring mõisa. . . Justus olles veel riietes, aga lebas omal voodil, viibides mõtetega Liane juures. . . Äkki ta tõstis pea padjalt ja kuulatas. Nüüd ta kuulis juba selgesti tasast koputust magadistoa

aknal. Ta kargas ülesse, aga jõud- nud akna juurde — ei näinud ta seal kedagi. Siis ta otsustas minna välja vaatama, kes võiks olla hiline võõras. „Võimalik, et Ly!“ kihvatas südames ja mees naeris mõttes: „Tema on ju sageli meister igasuguste üllatuste sooritamises. . . Ja mu naisuke. . . Sina ootad praegu mindki, samase —“ Justus oli lükanud riivi välisukse eest ning see avanes — ja Justuse mõtted jäid seisma —

„Paruness —!“ liikusid ta huuled, aga häält ei tulnud.

Naise liikumatu pilk püsis temal, aga ta ise astus vaimuna üle läve ja sules ukse enda järel; siis jäi laiail käte, seljaga vastu ust tugedes seis- ma, kui oleks ta naelutatud — risti- puule. . .

Justus nägi tema veretut nägu, aga leegitsevaid silmi. . . Ta õlgu katab suur valge sall, mis on rinna kohal eemaldunud kahele poole ja vabas- tab ta õhukese kleidi all tüksevald kehavorme ja tormis lainetavat rinda. . .

„Mine — tagasi — kohe,“ suutis Justus viimaks häälitseada.

„See ei või ometi sündida — meie vahel!“ Justuse hääl on jälle kindel ja se's kõlab otsustavus.

„Armastan —“

„Vaiki! Ära kuuluta seda sõna mul- le —!“ Justus ägedalt liigutusel ette- poole sules nais

Jaani-öö.

Aug. Peips

Sulle väiksele Ainole, mälestuseks olgu pühendatud need read. . . Et kõik on kaduv, igavesti säilib vaid mälestus, millest meil, elavall, nii kahju, nii kahju on lahkuda.

Lõpmatuna, looklevana, kollakas-halli, lindina kulges kaugusse maantee. Mõõda juba õhtuvinasse uppuvat teed rühkis üksik mees. Ta nägu oli kitsas, päevitunud, raamitud tihedaist, tumblondist, lokaaljuuksest, mis käies tasä õõtsusid edas-tagasi.

Üksik rändur oli mõttes. Talle ei näinud eksisteerivat midagi peale oma mõtete.

Vahest jälle hetkeks peatus, toetus oma raskele, jämedale kepile, süttas paberossi ja vaadeldes mõnd vana laiakraonilist mändi, mõnd järsult tõusvat mägilõngast ehk kaugelt orust paistvat üksikut sammeldunud katusega talumaja, libises üle ta külma, kivinenud näo poolrõõmus äratundev naeratus, ja alaliselt kusaigil uduses kauguses ekslev vaade peatus tuttavale esemel ning unistavasse siimi ilmus soe sära. Ent see ainult hetkeks.

Järgmisel momendil kivines uuesti nägu, kadus silmist sära, ja närviliselt suitsu pähvides jätkas ta teed.

Samm kiirenes tal, kui jõudis nii tuttavale mägedele. . . Ikka mägisemaks muutus maastik. Ning lõpuks, kui jõudis ta kõrgeima mäe otsa, avanes vaade all orus, keset luulelist loodust asuval küdale.

Mäel peatus ta. Ja vaadates alla küdale mõtles:

— Jah! . . . Siin kohtasin Sind esmakordselt! Siin tekkis armastus esimest pilgust! . . . ja valus tõmbus tukles ta suunurgis.

— Ent mu õnnepäev oli lühike! — jätkas ta mõtiskelu. — Sa lahkusid, — ja jumalagajatul näis mulle, nagu oleks Sa olnud kurb, nagu oleks nutnud, Su päikeseline hing leinapisaraid. Ja selle järeldusena lootsin Sult leida armastust! . . .

Kramplikult surus ta keppi käes, ja silmis loitles kummaline tuluks, ning ta pilk oli kiindunud alla külamajale, mis hallina, madalana tee veerel.

— Mina, vaene hulgas, lootsin leida naise armastust! Ah-ah-haa! . . . — ja kõle naer läbis ta vaiku, mis pani ta isegi võpatuma. — Vaevast tundsin Sind, vaid uduseina mäletan Su näojooni, nii lühike oli aeg, mil olin Sinu-

ga. Ent siiski sellele armastusele rajasin kõik, mis mul oli: oma tuleviku, oma elu.

— Elasin nagu mingis kummalises ekstaasis, unenäos. Põrasedimad kujutlused ja unistused elasid mus. . . Ent siis, kui saabusin tagasi, tabas mind karmim saatustöö. Sina! . . . Sina, kellele olin pühendanud kogu oma elu, kes olid mu elumõte — Sina olid leidnud teise, kes suutis Sulle rohkem pakkuda toredusi, kui mina, vaene hulgas, elu otsatult kõverteil. . .

— Siis tagasi rändasin kaugusvinnasse uppuvale teele. Kodutuna, üksikuna, mahajäetuna rändasin. Ning siis need hullumeelsed, mu endised sõbrad ja tuttavad, sosistasid nurga taga teine-teisele kõrvusse: „Ainda Kütt on naiste pärast hulluks läinud!“ — „Ah-ah-haa!“ . . . Mina hull! . . . — naeris ta vaikusse.

— Ja siin mäe all, kus õitsevad sirelid, on mu kodu. . . Kodu! Ja siin olin viimati veel siis, kui lahkusid Sina. . . Ent nüüd Su mälestuseks seisku tühjana toad, laulgu õõbikud akna all metsikult kasvavate sireli-põõsaste lõhnavate õite keskel! . . . Ja igal aastal, siis, kui kauguses mägedel ümberringi süttuvad jaanituled, tulenevad siia tagasi, aetuna mingist kummalisest tundeist. . . Ent kas see siiski ei ole hullumeelsed, hullunud mõtete võitmatu jõud, mis ajab mind siis siia tagasi? Kas ei ole inimesil siiski õigus, kui nad ütlevad, et Aina Kütt on hullumeelne? . . .

Ja Kütt toetus vastu tugevat, punakaspruuni männitüve, ning vajus mõttesse. Kaua mõtles ta nii, pää vajunud sügavale rinnale, käed pigistatud kramplikult ümber jämeda kepi kaepeideme.

Kaua seisis ta liikumatult ning mõtles oma mõtteid.

Ja mägedele laskus õõ. Orus auras jõgi, ja heinamaad, ning eemal kaugel, helenduva taevaveere kumas. lebas soo, servatud tiheda männimetsaga kaetud mägedega. Tõusvast udust vaid paistisid mändide laiad kroonid lõputute kuhilate ridadena.

Siis vastasmäel, lahutatud vaid kitsa sügava oruga, süttis jaanituli. Kuuldusid jaaniliste hõisked, ning mängisid lõõtsapillid.

Ent kõike seda ei kuulnud Kütt. Ta oli istunud männi juurele, pilk tarretanud kaugel soost tõusvasse roosa-kaisse udupilvisse.

Mäel aga hõiskasid külapoisid — tüdrukud, üürgas lõõtsapill, ning kuuldusid jaaniliste trallitav laul:

— Millal meie pulmad teeme

Ai li-lu-li-lu-li!

Millal võin ma kosja sõita?

Ai li-lu-li-lu-li!

Kevadel, kui häälitseb lind,

Kevadel, siis ootan ma sind!

Ent laulu ei kuulnud üksik puu all istuja. Äkki aga suurenesid ta silmad. Näole asus õnnelik naeratus, silmad omasid sära ja pikkamisi tõusis ta, käed sirutatud ette, ning sosistas palavikuil huulil:

— Sina! Sa tulid! Tulid siiski. Asjata ei ole ma Sind oodanud aastaid igal jaanilõul. Ja nüüd tulid Sa. . . Tahad, et otsiksin Sinuga sõnajaala-õit? Tahad, et otsiksime õnne? . . . Oo! . . . Mu kallid! . . .

Ja kirklikult sosistades ruttas ta edasi, pilk kiindunud soost tõusvatele aurupillidele.

Juba korises soo ta jalge all, aga ta ei märganud seda. Külma, vaskse säraga läiklesid laukad. Ehmunud tõusis üles üksikuid soolinde. . . Eemal laulsid kured vastu päikese tõusule. Nood, kummalsed, salapärased linnud seisis põlvini vees soomattal, isane ja emane, ning laulsid oma igavest, kurba, vananemata laulu.

Ent edasi rühkiv Kütt ei märganud sedagi.

Siis äkki korises ta jalge all langus, virvendas roostene vesi, ning ta kadus, vaid kostis veel lõikav karjatus:

— Ah! . . . Mu kallid! . . . mis läbisist koidueelse vaikuse, kohutades soopõõsas tukkuva nepl ning mättal laulvad kured, kes tõusid keereldes kõrgele. Ent varssi aga laskusid uuesti, kui olid veendunud, et ei ähvarda mingi hädaoht.

Vaid lauka roostevesi nagu korises, vulises pilkavalt. Ja mäelt paistis jaanitule kahvatu kuma, ning kuuldusid jaaniliste trallitav laul:

— Millal meie pulmad teeme?

Ai li-lu-li-lu-li!

Millal võin ma kosja sõita?

Ai li-lu-li-lu-li!

Ning ebatavaliselt kostus külatüdrute üksikuid lõikavaid kilkeid kõrgele oksisse lendavalt kiigelt.

Siis äkki vaikus laul, ning jaanilised küsisid üksteiselt:

— Kelle karjatus too oli? Mis seal võis küll juhtuda? . . .

— See oli hullu Küti hää! — vastas keegi poistest.

— Loll! Hullu Kütti pole üldse tänavuasta siin näha olnudki, kus ta's siia karjuma sai!

See oli kõik.

Jätkus laul, tants, trallitamine ja hõisked, kuni idateavasse kerkis vere-

Kui oleksin ma Jumal.

*Kui oleksin ma Jumal päikse looja,
Su rinnale ma poeksin siiski sooja,
Ei otsiks mina õnne laialt ilmalt,
Vaid ainult sinu väiksest, õrnalt rinnalt.*

*Kui oleksin ma Jumal suur ja võimas,
Siis käiksid sina kuninglikus rõivas:
Maaailma vara kuuluks kõik siis sulle
Ja ainult sinu süda kuuluks mulle.*

*Kui oleksin ma Jumal suur ja vägev,
Su sügavasse südamesse nägev,
Siis otsiksin ma sealt üht väikest nurka,
Kus hing võiks leida vaikse peiduurka.*

*Kui oleksin ma Jumal tähti juhtiv,
Neid taeva kaarelt langeteda tohtiv,
Siis säraval ja lugematul arvul
Su jalge ees nad vedeleksid põrmul.*

*Kui oleksin ma Jumal kõrges taevas
Ja sina kallim viibiks põrgus vaevas,
Siis suurima ma tooksin ohvri sulle,
Su asemel end heites põrgutulle.*

HERMAN LUND.

tav, tulena leekiv päikseketas, siis alles hakkasid salgana lahkuma jaanilised, ja varssi vaid hõõgus hiigla sõehunnik üksikuna, mahajäetuna keset mägiharja, ning saatis õrna suitsuvinet vastu lendavale päikesele. . .

Ja nii, nagu ammukustunud tulease, säilib ka mälestus Aina Küti, keda hukutas armastus. Säilib muinasloona, mille kirjutanud elu, hümniks armastuse vägevusele. . .

Miljonite aastate eest sündinud mikroobide elluäratamine.

Mikrobioloogidel on väga hästi teada, et mõned mikroorganismid võivad väga kõrge ja õige madala temperatuuri välja kannatada. On kirjeldatud ka palju sarnaseid juhtumeid, kus orgaanilise ilma alamal astmel olevad algelised olevused erilist elavust alal hoiavad. Omal ajal sünnitas palju kõmu ka vaarao haustast leitud nisuterade idanemise fakt (terad ei puutunud kokku

5000 aasta jooksul õhuga) ja ometi hakkasid kasvama.

Kuid nüüd on kõik need elavuse rekordid ammu ületrumbatud. Kalifornia bioloog Charles Lipmann on selgeks teinud, et mägede sügavuses asuvates kivistustes on alalhoidunud spoore, mis võivad, sattudes headesse elamistingimustesse, uuesti elama hakata. Professor Lipmann laskis tuua päevavalgele basaltkihi tükke, võttes tarvitusele kõik abinõud, et kivi ei puutuks kokku õhuga.

Siis asetati need kivitükid n. n. „mikroobide buljongi“ sisse. Mõne aja pärast ilmusid „buljongi“ sees spooreid koloniid, mis olid maa all miljonid aastaid a n a b i o o s i — s. o. surma ja elu vahel — viibinud. Nii viisi õnnestus Kalifornia teadlastel elluäratada spoore, mis sündinud nisuterade idanemise „mam-fakt“ (terad ei puutunud kokku

Arvatavasti tegi ta seda seda sel ettekäändel, et sall mitte ära ei kortsuks.

Nad lahkusid Sirilundi õues. Paruniproua hakkas treppi mõõda üles ronima, aga Munken Vendt — trepist alla — poodi, sall õlgadel.

Tund aega hiljem läksin mina ka poodi ja leidsin sealt Munken Vendti viinaleti juurest. Ta oli juba end tublisti „vinti võtnud“ kaotades igasuguse mõõdupidamise, kuid seisis ikkagi sirgelt, nagu torn. Kui soovitsin tal paruniproua salliga ettevaatlikult ümberkäia ja seda mitte mõõda pörandat taga vedada, siis tähendas ta mulle kaunis teravalt: „Ah, jätka juba! Rippugu kuidas tahes: ta ju soojendab ikkagi!“ See on juba hea „hambamees“: teeb mõlemale sellile tublisti nalja. Naerab ja pilkab isegi Jumalalt ennast.

Viimaks õnnestub mul siiski teda enesega kaasa kutsuda ja ära viia, kus ta terveks tunniks ajaks üsna rahulikult puhkama jääb. Argates tühjeneb ta minu veekannu täielikult ja selle järele magab teise tunni veel. Siis tõuseb üles — ja jälle samasugune rõõmus ning lõbus poiss, nagu ennegi. Ah, minu seltsimees, Munken Vendt, on tõepoolest nagu nõdrameelne!

Vistrikud kätel levinevad, halvenevad: sõrmed on paistetunud — kõikjal sõrmedel punased vistrikud. „Pagan võtku seda!“ — naeris ta. Istus ja vahtis omi käsi suure imestusega.

Siis istusime ja lobisesime natukene aega. Kuid mina olin kogu aja hajameelne, vastasin ainult siis, kui minult küsiti midagi tarvilikku. Ja äkki ma andsin oma vesti Munken Vendtile. Ta ei olnud küll temale keha järele paras, kuid siiski oli ikkagi enam, kui mitte midagi. Siis kõnelesime jälle natuke aega — ja nii möödus terve tund.

— Aga mis see Roosa õieti on? — küsis ta.

— Ei tea üldse, — vastasin mina. — Roosa? Vististi on ta kõige ilusam inimene. Mispärast seda temast küsid?

— Aga paruniproua? Mis siis tema õieti on? — jatkas ta uuesti, omi küsimusi mulle esitades. — Väga kentsakas daam! . . .

— Paruniproua on vististi ka kena inimene! — kostsin mina jälle. — Ta on lesk: tal on kaks kena tütart. Kuidas kentsakas daam? Aga mina ei tea seda veel küll. Ta on siiski nii rahutu ja toob igaühele oma rahutust kaasa. Ta keerab kõiki oma tahtmise järele, nii hästi siin kui ka Hartvigseni juures. Isegi mina olen muutunud leidlikumaks ja oskan seitsaadi end paremini väljendada kui tema siia saabus. Ta leinab kogu aeg üht leitnant, keda oma nooruses tundnud.

— Ta kamandab meid kõiki, — seletas Munken Vendt. — On see õige olukord, et üks sarnane vana nõiamoor meid kõiki siin kamandaks! Ma talle nõnda pajatasin.

— Temale?!

— Nimelt! Ja mis ta sulle selle peale vastas? — „Sedasama rääkis ka üks doktor, kes kord siin viibis“. Vaat, sedasi vastas ta mulle. . . Mis siis! Tähendab oli tark inimene.

— Ja ta ei haavunudki sinu kõnest? Ei vihastanud põrmugi?

nutma. Mina aga mõtlesin kogu aja: — „Jah, armastus on valil!“ Langesin ikka madalamale — madalamale, ja minus ei olnud enam mingisugust uhkuse kibetki. Ja minu suurmeelsus ei olnud ka enam palju väärt. Tehes kellelegi häda, ei rutanud ma enam selle üle kahtlust avaldama, vaid lasksin mööduda päeva päeva järele. . . Issand Jumal, andesta seda mulle! . . .

Siis, kui avanes hea juhus kõnelda Munken Vendtiga, mina võib-olla oleksin temaga sellest kõnelenud ja parajat juhust kasutanud, kuid see oli oma vahejuhtumisega paruniprouaga sedavõrd tegevuses, et võib-olla isegi kahtlustas mind selles, et kas ma ei nuta vahest ise paruniproua pärast?

— Küllalt juba sellest! — tähendas Munken Vendt. — Talle enesele, sellele paruniprouale kuluks ka natukene anda! Talle oleks seda hädasti tarvis! . . .

Kaua aja järele istus nüüd paruniproua viisakalt omal kohal lauas. Mina aga mõtlesin endamisi: „Ta vististi tahab Munken Vendtiga teatavaid suhteid luua. Kuid see on asjata: see ei märka ju seda ometi. Ja sellest ei tule õieti midagi välja: Tema jääb ikkagi endiseks. Kuid selle vastu on tal ju noormehelik hoolimatus — mille üle võib otse naerda! Isegi Makk kuulab seda heal meelele ja naeratab elurõõmsalt. Makk isegi kinkis talle midagi oma riiete tagavarast, ja Munken Vendt tänas teda selle eest südamest, tundes end kõige paremas meeleolus.

Õhtul tõi paruniproua talle tinavett, et kätele ööseks kompresse panna.

Munken Vendt sai kohe selle juures ärevaks ning küsis kohalt üles hüpatas.

— Aga kus laplane on?

— Laplane? — kordas paruniproua tema sõnu. — Ta ei tulnudki. Paruniproua kartis pikemaid seletusi laplase üle anda ja palus mind Munken Vendti vähe rahustada.

Ta on taltsutamata, see teie seltsimees! — seletas paruniproua naeratades.

— Mispooldest ma siis halb olen? — küsis Munken Vendt naljatades. — Vaadake, milline frant ma praegu välja näen teie isa ülikonnas! Ei ole sugugi halb! . . .

Ta tõusis kohalt ja väljus. Need uued riided muutsid ta hoopis teistsuguseks. Et aga temal igasugune auahnus ja kõrkus puudus, siis armastas ta meelsamini omi vanu räbalaid kanda, millega oli nii hästi harjunud.

— Lubage mul ööseks teie kätele kompresse panna! — seletas paruniproua Munken Vendtile. Nüüd oli ta kehastunud headus ise.

Kuid õhtul kordus nende vahel uus lahing.

Munken Vendt ilmus minu juurde umbes kell 11, kui majas valitses täieline vaikus ja hakkas jutustama. Tal olid käed mähitud, kuid mähised olid lahti hargnenud. Ta palus mind — neid uuesti korraldada ja paremini kinnisiduda.

Äramagatud suuistad.

Vold. Kellamov.

„Kuning maha!“
„Nonoh!“
„Maha, maha! Pea meeles, sinu trump on ärtu!“

„Õige küll! Oh sa viimane elukurat, või kuninga pani nahka!“ siunas karjapoiss kõigest südamepõhjast oma kaasteenijat, sulast Jaani, ning virutas kaardid niusuguse hooga hunnikusse, nagu oleks ta neid vähemalt kümne sülia sügavusse maapõue tahtnud lüüa.

„Tapa, luru, ähähäh, trumbi pihta, vana kallis, kas ei ole või?“
Õigus! Trumbi võttis siiski see karjapoisinärakas mul maha, ent selle eest panin Jaanile risti kuninga ette.

„Äss maha!“
Ent Jaan siiski ei pannud ässa, vaid võttis karjapoisi kahjurõmsate hüüete saatel kogu pataka ülesse.

„Ära, Peet, hirnu kedagi, nupuga saad, tead!“

„Noh, küll ei saa!“ uhkustas karjane.

Ent Jaan oli hea mängija, ning tegi karjapoisi „nupuga“, mille peale viimane laia suuga seletas, et oh sa, kuradi kurat, oleks ma ometi alguses ülesse võtnud, oleks Jaanil turakas kaljukindlalt käes olnud . . .

„Teeme veel või?“ haigutas Jaan.

„Pime on, kurat, ei näe enam!“ vastas karjapoiss. „Parem jutustage mõni vahva anekdoot, saab ometi ivakese naarda kah, vai nii!“

Jaan ronis sõnalausemata oma voodisse, sirutas kondid vastu voodi käägisevat otsalauda ning kirus omaette, et miks kuradipärast see voodi nii lühike peab olema!

„Aga poisid“, pööras ta järsku meie poole, „kuulge, kuidas te

õige elaste nonde suvistepühade ajal?“

„Ah, meie või? Ah kuidas elastime või? Noh eks käisime nii sama laamendamas, kalal, suplemas ja pritsimeeste peol kah! Aga kuule, kus sinas õige selle kogu pühadeaja elased, oi olnud sind enne näha, kui alles pärast viimast püha? . . . Oleksime ometi korra läinud noodaga Koorastele, vast ometi oleksime mõne heeringapoja kätte saanud, vai nii! . . .“

„Ah, minu pühad, hahahaha!“
„Kurat, mis nüüd minu pühi rääkida! Noh, ühesõnaga ütleme läksid teised üle kere nahka!“

???

„Nojah, kurat, kohe nii ilusti nahka, et paremini ära tahagi!“

„Noh, lase ometi kuulda, kuidas!“

„Noh, mis ma tast lasen, te ju plärade välja . . .“

Andsime mõlemad kõvad vanded, et vaikime nagu surnuhauad, ning Jaan algas:

„Nojah, nagu sa, Peet, juba tead, pidin ma ju esimesel pühajal koju minema, vanamutti kaema. Nojah, kurat, viskasin siis minema, otseteed üle heinamaa, et saab nii versta paar õigemini. Nojah, kos kurat ikka oli kuum ilm, justkui pannil praadis kohe. Noh, jõudsin viimaks ähkides ja puhkides tolle Seasorkama asunikude heinaküünini, te teate küll! Nojah, sain sinna ja mõtlesin, et kurat lähen õige raasikeseks küüni jalgu puhkama, pikutan nii, noh raasike.“

Noh, viskasin siis küüni lävele haljale murule kondid sirgu ja lükkasin kaabu silmadele, et muidu päike võtab peast lolliks!

Aga näe, kurat, magama olin jäänud, ega see nüüd mõne ime ei ole, kurat, kolm päeva ränka moodi s. . . vedu, egas see mõne

looderdamise töö ei ole. Olin siis, kurat, ilusti tuduma jäänud, jah, ja omastarust olin ikka kõvasti oma ööpäeva ära maganud, kuid minu suureks imestuseks seisis päike peaaegu samakõrgel, kui magama heiteski, ja väsimus, kuradi pihta, oli veel suurem kui enne.

Ei kurat, kui juba olen kord magama jäänud, siis magan ikka ka natuke, see paar kolm tundi nüüd mõne asi kah, mõtlesin. Ja jäin jälle magama.

Magasin Jumal teab, kuikaua, ent ärgates tundsin kaunis krõbedat külma — oli öö. Noh, nüüd oli ikka natuke loll küll — esimene, kallis püha oma lolluse pärast sedasi nahas, ja kui veel mõni teada saab, siis oo terve küla kohe seda hirmsat vana-naiste plära täis.

Otsustasin siis siin hommikuni puhata ja siis edasiminna, hakka veel nüüd öösel minema, ikka natuke narr kah!

Noh, pugedin siis küüni sisse ja jäin jälle magama. Nüüd ma küll omateada palju ei maganud, aga ärgates oli ikka öö.

Mõtlesin juba korra, et ega see öö vist lõpegi, võib-olla oleme kogu oma olemisega ää põhjanabale kolinud — sest kuradi külm oli.

Und enam ei tulnud tahes või tahtmata, istusin siis küünilävele ja ootasin valget.

Aga noh, poisid, küll see öö võis veel hiilgamoodi pikk olla, päris nutt kippus peale kohe, kui mõtlesin, et teised ristiinimesed puha magavad, aga sina konuta siin justkui juut Paabeli vangitornis.

Kuradi loll lugu oli! Noh, viimaks ometi hakkas valgema minema — hommik ligines, et kuhu ta kurat ikka pääseb, tulema ta peab! Ootasin siis seal küünilävel, kuni veel veidi valgema läks ja panin minema.

Kuhu jäid sa?

Kuhu jäid sa?

Vaibana,

millele puistatud kuldteri, kus õitseb, mässab lilledemeri, näib maa.

Ja kõrgel, kui õrn portsellaan, on selgesti sinav taevas.

Ei mõtted nüüd püsi vangis: ma unistan armastusest — elust, olen joobunud kõige ilust, kui nõiutud, lillede ringis,

Kuid ikka on mul igatsus hinges: kuhu jäid sa?

V. VIHANE.

Nojah, saan siis Kikkaristi peal — läks kurask veskile! Ning nurme äärde välja — vaatan, et mis kuradi jant see's on, Kikkaristi sulane laseb nurmel äestamist nii mis tolmas! Hõõrusin alguses ikka silmi, et vahest lööb sedasi silmade ette, aga midagi, sulane äestab nii mis närtsub.

Andsin siis teisele jõudu, kui tema kohta sain, ning käsksin kohe kojuminnes teisel küsida, kas ta peremees on juba hull, või hakkab veel hulluks mine-ma!

Jäi siis teine kah peatuma ja küsis, et no mis sa veel looderdad, kas käisid „jõõsapääl“ või, kui nii hilja koju lähed.

Ütlesin, et ega just ei lähegi nii väga koju, et alles kodust tulim! Et lähen ka natuke lonkima . . .

Kus teine jälle, et mida sa, prohvus, tööpäeval longid, et kas kaer juba maas on! Ütlesin siis teisele ilusti, et ega meie pool teine püha küll tööpäev ei ole ja kinnitasin veel korra, et ta oma peremehe käest seda küsiks, mis ma enne ütlesin!

Aga näe, just selsamal silmapilgul tuli va' Mäekoopa Andres, kaks hobust ees ja viljakoozem

Meie ei mõistnud alguses kumbki sõnakestki lausuda, ent siis kukkus karjapoiss rõkkama, nagu oleks viglaga takka torgatud, ent minagi ei saanud naeru pidurdada!

„Vai siss, kurat, sinu pühad läksid nii õnnelikult, et pärast sure kohe naeru kätte ää, kui mõtlema hakkad!“ sai Peet läbi naeru öelda ning pistis jälle lõkatama.

Viimaks kargas Jaan voodist välja, pani meile mõlemaile kordamööda rusikad nina alla ning lausus:

„Et te, kuradinahad, molu peate, või muidu ma —!“

— Aga seda ma juba ei tea! kostis Munken Vendt. — Küll ta aga minuga lõhverdab, kuni hullumeelsuseni juba. „Ma usun hullumeelsust, usun tema vajaduse jõudu“, seletas ta mulle: „Jah, ja tema mõistust, kui selle vastukaalu“, seletas ta edasi. — „Noh, siis lähen poodi ja tellin omale ühe napsu!“ — kostsin mina.

Ja Munken Vendt naeris iseteadvat kõige selle üle, mis mulle avaldas.

Mina aga küsisin:

— Kas sa väikest Martat ka nägid? Kas astud tema õpetajaks?

— Noh, mis õpetaja mina küll võiksin olla? — kostis ta. —

Sa ju tead väga hästi, mis ma võin ja mis mitte. Õigust öelda, ei taha ma mingisuguseks õpetajaks hakata, aga lähen lihtsalt sinna tagasi, kust tulim. Ei, siia mina küll kauaks ei jää!

— Ei jää siia?! — imestasin mina.

Heitsin pilgu tema kätele, mis kõige viletsamas seisukorras — kärnas olid. Sõrmed olid muutunud jämedaks, näisid välja nagu mõned viinivorstid. Nüüd ei võinud ta enam kindaid kätte ajada. Võtsin ja kinkisin Munken Vendtile paari särke. Kui ta nende eest mind tänama hakkas, puhkesin nutma ja palusin milleski andestamist.

Munken Vendt aga pahvatas suure häälega naerma ja küsis:

— Milles minult andestamist palud?

Ma ei vastanud sellele, vaid seletasin ainult.

— Armastus on vali!

Siis küsis ta, mind pärani silmil imestades:

— Noh, egas's sa ometi seda vana nõiamoori küll armasta . . . seda . . . noh, kuidas teda nüüd õieti võiks nimetada?

— Ei. Aga Roosat! — kostsin mina.

Möödusid päevad, möödusid ööd. Munken Vendt vaevles nelja seinaga vahel. Ta tahtis püssi lasta, kuid haiged käed takistasid tal seda. Tal oli ka varsti kokkupõrge paruniprouaga. Nad ei saanud omavahel kuidagi hakkama. Munken Vendt oli isegi piitsa endale muretsenud ja näidanud paruniprouale, kuidas ta laplase-Gilberti sellega tahab läbi kloppida. See oli metsas veski juures. Kuulasin tema juttu, salaja hinge kinni pidades.

— See hullumeelne naine tuli ja juhtis minu tähelepanu kätele, ja siis, nagu oleks mingi jõud talle ette sosistanud, küsis viimaks: „Noh, egas teie ometi käinud . . . selle jumala juures?“ — „Jumala juures?“ — küsisin mina. — „Kivijumala juures!“ kostis ta. — „Nojah, muidugi käisin; mis siis?“ — küsisin mina. — „Õnnetu inimele!“ — hüüdis ta. Ja siis meie kõnelesime terve tunni selle üle. Mina, näete isegi, olin puutunud jumalust, laplase-Gilberti jumalust. Ta on püha ja maksis kätte — enese eest. Mina naersin ja naljatasin kogu aeg, vihastasin teda viimse kraadini. Siis mürdsin omale uue kepi, ja hakkasin teda okstest laasima. Ning nõudsin nüüd laplast-Gilberti, seda tõbrast, mulle kätte muretseda. „Andke ta juba minu kätte, siia!“ — kisendasin mina. Kuid tema ei võtnud mind kuuldagi, ni-

metades mind õnnetuimaks ja viletsaimaks inimeseks, keda vaja kahtseda. „Kivijumal!“ — algas ta uuesti. „Nüüd näen ma, et see on tõsi: ta võib tõesti enese eest kätte maksta. See pole sugugi kivi — vaid jumal!“ — seletas ta. — „Ega's kivi või enese eest kätte maksta! Pange tähele, nüüd on ta püha viha täis, mida talle on laplaste järelsugu mitme põlve jooksul sisse palunud!“ seletas ta mulle. Siin tuli nüüd järg minu kätte, katsusin oma piitsa, nii et see õhus vihises, ehkki mu haiged sõrmed sellest valutasid. Kuid meelepaha tõttu ei pannud ma seda sugugi tähele. — „Andke see laplane mulle kätte!“ — kisendasin mina. — „Kuidas, laplane?“ — küsis ta. — „Tema ei saa teid sugugi aidata.“ — „Noh, siis lähen kohe ja otsin ta ise üles!“ — kostsin mina. Aga paruniproua vastas: — „Olete teie hull või mis? Mis te mõtlete ometi teha?“ Ja hoiab mind tugevasti kinni, ei lase mind liukudagi paigalt. Ta on tugev naisterahvas, tähelepanuväärne tugev, aga mina — oma vigaste kätega — mis võisin teha! — Kuid siiski hüüdsin uuesti: „Andke ta mulle kohe siia või ma kihutan ta piitsaga teie maja juurde.“ — „Kelle? Laplase? Mis teie õieti siis temast tahate?“ — küsis paruniproua vihast hingeldades ja nagu metsaline mulle näkku vahtides. Mina aga vehin õhus piitsaga, nii et see aina vingub ning hüüan: „Jumala nimel vannun! Andke ta aga mulle kätte!“ — „Aga seletage mulle ometi, milleks vajate teda — laplast?“ — kisendab ta vihaselt. Mina seletan jälle, et tahan teda tublisti läbi piitsutada. — „Oo, ma puistan talle pehmeid samblaid ja okkaid alla, kui temaga lõpetan!“ — seletan mina. — „See lontrus on enda jumala mürgiga kokku määrinud, et igaühele hädaohtu tuua, kes teda julgeb tülitada. Ma aiman, et katan ta veel oma pintsakuga kinni, kui olen temaga lõpuarve teinud, sest pärast seda juhus ei ole tal enam pääsmist!“ Nende sõnade juures muutus paruniproua nägu, ta hoidis hinge kinni, ei silmad muutunud nagu hullumeelsel. — „Mürgiga määrinud?“ — kogeles paruniproua. — „Mürgiga jumala üle määrinud?“ — kordas ta. „Ja muidugi!“ — kostsin mina. — „On määrinud tõrvaga, mille sisse seganud elavhõbedat ja veel . . .“ — „Ma lasen laplase siia kutsuda!“ — kostis ta siis mõtlikult. Nüüd tulime üheskoos metsast välja ja läksime koju. Mul oli isegi hale meel, vaadates teda, rumalakest. Nähtavasti uskus ta — paruniproua — kõiki selle laplase näraga vigureid ja tembutusi. Nüüd saatis paruniproua Jensi-papa laplast-Gilberti otsima ööd ja päevad läbi ja kui teda kusaagilt juhtub leidma, siis kohe teda tema juurde tooma. — „Vabandage mind, et nii toores olin!“ — tähendasin ma paruniprouale. — „Jah, teie olete küll hirmus inimene!“ — kostis ta. Siin meie vaikisime. — „Nõnda siis, teil on kindel tahtmine seda laplast läbi piitsutada?“ — küsis paruniproua. — „Ilmtingimata!“ — kostsin mina.

Mina heitsin uuesti pilgu Munken Vendti kätele: mõned vistrikud olid juba lõhkenud ja nende asemele olid tekkinud verised haavad. Teades, et tal ainustki šillingit raha ei ole, andsin talle kaks taalrit, mis paari päeva eest Makilt sain ja puhkesin uuesti kurvastuse pärast

Kirjavahetus ja poleemika lugejate vahel.

Küsimusi ja kostmisi.

Kuis pean toimuma? . . .

Mõni kuu tagasi tutvusin neiuaga, kes minust seitse aastat vanem. Peagi tekkis meil intimitahe — kõik puht-vabal kokkuleppel. Ent nüüd tema teatas, et on rase — ja tahab, et ma temaga peaksin abielluma. Pakkusin temale abordi tegemiseks võimalust. Ta ei tahtnud sest kuulda. Siis pakkusin lapsele kasvatusraha, ka seda ei taha. Siis ühel päeval oskas ta mind nii kaugele viia, et käisin temaga registreerimise soovi avaldamas. Nüüd on ta nõus aborti tegema, kuid nõuab, et peaksin ikkagi temaga abielluma, mis minu soovidele otse vastu käib. Ma ei taha temaga abielluda, sest armastan teist neidu ja tahan sellega abielluda. Pealegi olen ma iseseisev mees, kuna temal puudub igasugune sissetulek (elab praegu teiste kulul).

Palun kõiki lugepeetud „Abielulehe“ lugejaid mees-, kui ka naiskodanikke, eeltoodu üle omi arvamisid avaldada.

Romeo.

Kuidas saavutada abielu?

Head kaasainimesed ehk leiata ka minule mõne lohulava sõna, kuigi mind küll keegi aidata ei saa!

Eelistan abielu, näen ainult abielus elutähtsust ja sihi. Üksinda ei taha ma elada, üksinda ei taha ma jääda. Pigemini juba suren, milline ideegi juba idanemas hinges.

Keegi ei armasta mind, keegi ei abiellu minuga. Olles isegi küllalt juba tagasihoidlik, tõmbun end veelgi ikka ja ikka enam kõrvale seltskonnast ning süvenen vaid endasse ja oma saavutamata unistustesse.

Peale kino ja väikeste jalutuste ei käi ma kusagil. Olen käinud omal ajal ka küllalt seltskonnas, kuid et ikka pidin nägema ja arusaama, kuis eelistati teisi, on haigestunud mu hing, ja ma loobusin kõigest.

Aga nüüd muidugi olete huvitatud, miks nad nii käituvad minuga? Lubage, informeerin kohe, ja võib-olla teistki mõni põlgab mind.

Olen kõigiti muidu terviselt terve, hea iseloomuga, rõõmus, laulan, mängin, tantsin. Mõni ütleb kena (mina arvan, ilu kuulub maitse hulka, mida keegi kenaks peab), kuid olen viigane. Ehkki see küll ei takista mind olla abielus ja korralik perenaine, sest olen väga virk ja tragi, ning elav kui päikesekiir. — Aga siiski, kes

tahaks abielluda füüsiliselt viga se naise, kui nii palju on ju terveid!? Palun avaldage omi arvamisid ühe vigase tüdruku kohta. Kõlban ma elama? Väärin ma armastust ja abielu?

Pisuke pääsuke.

Kuidas toimida? . . .

Olen 19-aastane neiu. Mõõdund aastal tutvunesin noormehega, kes minus leidis oma ideaali kehtastaja. Vaatamata lühikesele tutvusele järgnes peagi abiellumiseettepanek tema poolt. Ma ei võtnud alguses seda asja sügugi tõsiselt, ent hiljem, äranähes, et tema kavalsused kõige tõsisema ilmega on, olen hakanud selle üle järele mõtlema. Kui ma teda armastaksin, siis ei nõuaks selle küsimuse lahendamine mingit raskust — annaksin oma „ja“-sõna — ning lõpp. Ent siin nimelt peitubki traagika, et ma talle kõige parema tahtmise juures ei suuda oma vastuarmastust pakkuda. Ja usun, oleks absurdne oma noort elu siduda mehega, kes mulle kohati isegi vastikuna tundub. Sellisel koostelul pole mõtet, kus puudub vastastikune sümpaatia ja üksteisest arusaamine, mis on paratamatu nähe armastuse puudumisel abielus.

Lgp. „Abielulehe“ lugejad mõistaksid mind üksmeelselt hukka, kui ma oma nõusoleku selleks abieluks annaksin ja seega kaks inimest õnnetuks teeksin. Nüüd küsite aga, miks ma sellele noormehele lihtsalt „korvi“ ei anna ja end asjatult väevan sellise rumala küsimuse kallal? Väärarvamiste selgitamiseks esitan teile mõned üksikasjad enda isikust.

Olen täisealiseks saanud. Ent pole senini veel kordagi armastanud (!). Ma pole leidnud ühtki meeskodanikku, kes mulle oleks meeldinud, rääkimata armastusest. Mis armastuse puutub, siis olen selles punktis nii hästi kui võhik, ehkki see näib väheusutavana 20. sajandil, ent leidub haruldasi eksemplare. Ühtlasi olen kaotanud igasuguse lootuse ka edaspidi armastuse saladussisse tungida. Tugedes teadmisele, et ma tulevikus ei leia, kellesse armuda, ja osalt ka praeguse raske majandusliku kriisi tõttu, mil keskkooli haridusega noortel puuduvad igasugused väljavaated, olen otsustanud abielluda tolle noormehega oma tuleviku kindlustamiseks, kuna tema omab kindla teenistuse, mis võimaldab kahele laheda

äraelamise. Pealegi on ta väga lugupeetud isik, andekas ja edasipüüdja. Omal jõul — vanemate abita on ta jõudnud praegusele järjele. Pean temast kui korralikust inimesest suurt lugu, ent see on ka kõik. Kuid kahtlen, et jätkuks vaid lugupidamisest abielu õnne kindlustamiseks. Ei oleks ülearune, kui lgp. lugejad avaldaksid oma arvamist selle otsustava sammu kohta, millest olen minu õnn. Olen ilus, meeldin paljudele, kuid nad kõik jätvad mind külmaks. Võib olla avaneks epaspidi juhuse parema partii tegemiseks, kuna järelmõtlemata teoga hävitaksin nii oma kui ka tema õnne. Kas on lootust, et ka minu kivistunud südames kord armutuli lõkkele lööb? Amazoon.

Mis teha?

Kas abielluda või jääda vallaliseks? Mõni kuu tagasi pöördus keegi abielust huvitatud neiu Tartu abielu nõuande punkti, paludes end järele vaadata, kas ta on sünnis abikaasaks, lastemaks. Üriti siis neidu kõigiti ja lõpptulemusena leiti olevat kops liig nõrk, et kannatada rasedust. Soovitati mitte abielluda, et seega vältida nõrgatervisli järglast.

Mõni aeg hiljem külastas to neiu samasugust asutust Tallinnas, seletades, et omab nõrga kopsu. Siin toimus samuti põhjalik uuring ühe tuntud sisehaiguste arsti juures, aga hoopis teistsuguse tagajärjega.

„Teie süda ja kops on täitsa terved, olete abieluks kõigiti sobiv, kui vaid Teie peigmees oleks ka selline“ oli arsti lõpp otsus.

Üllatud neiu ei tea tõesti, keda usaldada. Mis arvavad sellest „Abielulehe“ lugejad?

Luule.

Vastus küsimusele: „On see häbistav?“

(„Abieluleht“ Nr. 23.)

Teie küsite: „Kas on häbistav leida eluseltsilist kuulutuste kaudu?“ Kes A ütleb peab ka B ütleva, seepärast formuleerime Teie küsimust natuke teisiti. Oletame, et inimesed, kes elus on hea tahtmise kehtastus — õig inglid, ja inimesed, kes kurja tahtmist avaldavad ning elus oma kurja tahtmist tegelikult läbi viivad — on kuradid. Kui nüüd üks ingel kuulutuse kaudu tahab omale eluseltsilist leida, aga vastab temale kurat, siis

Tahaksin.

Veel kord võõral rajal

Tahaksin olla ma teel —

Tahaksin teekonda julgelt

Õieti algada veel.

Tuul aga vastab, nii vihane ta:

„Ei saa — ei saa!“

Tahaksin maitsta kord õnne,

Millest unistab silm,

Et mulle hetkekski paistaks

Õnne naerata ilm.

Tuul aga vastab, nii vihane ta:

„Ei saa — ei saa!“

Tahaksin armastada,

Kaunima, keda ma näen.

Lõpmata kallid ta mulle,

Kuid ilma vist temastki jäen.

Tuul tundub ju lahkena ta:

Kuid vastab pea; „Ei tea — ei tea!“

ARNO.

on see inglile muidugi piinlik ja häbistav. Sellest vaatepunktist asjale ligemale tulles, on Teie küsimus täitsa õigustatud. Aga et siinses maailmas inglid ja kuradid on segi paisatud, kuni viimse kohtupäevani, siis tuleb paratamatusega juba leppida. Kui ajalehtedes naised ja mehed ennast prostitutsiooni otstarbeks rohkem ehk vähem varjatult välja pakuvad, siis minu arvates, pole ajaleht sellega veel niivõrd rüvetatud, et ka ausal inimesel ei maksaks enam ajalehes kuulutuse kaudu omale elu seltsilist otsida. Nomen Nescia.

kuid kui elu ei sobi, minnakse lahku. Minu arvates ei maksa Teil varjata seda, et tutvunesite ajalehe kaudu. Kui elate mõislikult ja õnnelikult, siis et ole ka „turutantadel“, kes armastavad nii palju oma kaasaegsetest vastidada, midagi Teie kohta rääkida.

Olen ka abiellunud ajalehe kuulutuse kaudu. Olen seda ka kõigile oma lähematele tuttavatele rääkinud, ja nad teavad sellest. Keegi ei ole meid sellepärast halvaks panevalt kohelnud. Muidugi, kui olete sellises õhkkonnas, kus silmaring veel liig madal, siis rääkige, nii kuidas Teil kasulik, kellelegi see kahju ei tee.

Hella L.

„Õnnelikule abielunaisele.“

(„Abieluleht“ Nr. 23.)

Olete abiellunud, nagu räägite õnnelikult ja nüüd olete hädas, kuna leidsite üksteist ajalehe kuulutuse kaudu ja nüüd häbenete sellest avalikult rääkida.

Ma arvan, tutvunemise viis, olgu ta milline tahes ei ole tähtis abiellumisel. Tähtis on vaid, et kaks inimest, kes abielluvad, sobivad üksteisele. Tähtis on abielus õnn ja armastus.

Nagu isegi kuulete-näete abielulahutusi, mis igapäev ette tulevad. Need inimesed on võib-olla tutvunud kõik üksteisega perekondades, tundnud ühteteist juba lapsest saadik,

Armastus on pime, sellepärast tuleb ka armastajail niipalju eksimisi ette.

*

Arstid võivad küll head inimesed olla, kuid parem on siiski, kui nendega mitte kokku puutuda.

*

Kannatus on raske kunst; naisterahvad ei suuda teda ära õppida, küll aga õpetada.

*

Armastus sünnib naerul ja sureb silmavees.

tinna Rokotovaga. Gurskaja on surnud, ja mina leinasin teda kibedate pisaratega.

Selvin vaiks. Tema vaade — läbitungiv ja külm — kiindus Maarasse. Ainult mürgine, tige pilge mängles tema huulil.

— Alik! . .

Habras, õrn käsi langes alandlikult ja usaldavalt krahvi käele.

— Sidemed, mis meid seni sidunud, on muutunud veel tugevamaks! — sosistas Maara sügavtundeliselt. — Mina olen sulle kõige alandlikumaks, kõige sõnakuulelikumaks naiseks, sest . . . tunnen emaks saavat . . . sinu lapse emaks, Alik!

Järgnes hetk sügavat vaikust. Maara hingas kantskendeliselt, ta silmad särasid lootusrikkalt, kiindudes krahvi liikumatu näole. Selvin lükkas külmalt Maara väriseva käe kõrvale.

— Veel üks katse! — algas Selvin külmalt. — Ainult see puudus veel! Ja sa mõtled asjata, et see on uus lüli selles ahelas, mis mind seob! Otse ümberpöörduvalt, see on ülearune hoop, mis meie sidemeid veel kiiremini purustab.

Langes viimane tinane tilk. Kannatamiste ja piinade karikas täitus ääreni. Abitu meeleheitelipilk otsis nagu veel kaitset ja tuge . . . Ja see vaevlev, ekslev pilk leidis enesele vastupeegelduse Õnnistegija kurvas vaates. See oli ainuke tugi ja troost. Ja meeleheitmise ja ahastuse külmuses tugevnes äkki tema otsus. Pingutades kogu oma jõudu, ajas Maara end aegamisi üles ja lausus:

— Mine, sa oled vaba, mine . . . ja et sinu jalg enam kunagi üle minu ukseläve ei astuks.

Tema sõnades peitus nii palju rahulikku jõudu. Vihane käsi näitas kindlalt uksele, ja ta kinnitas veel kord:

— Mine . . . ja jäta mind igavesti rahule! . .

Ja ta pööris krahvile selja. Lähenes Õnnistegija pühakujule, kuna tal pisarad silmist veeresid. Tundmine ja teadmine, et nüüd on kõik otsas — tungis terava noolena tema südamesse. Ainult maailma Lunastajalt lootis ta enesele troosti ja kaitset leida.

Selvin seisis mõne minuti liikumatult. Ta mõistis väga hästi, et Maara ei naljata, et annab temale tagasi igavese vabaduse. Ainult sel silmapilgus tundis ta Maara ilmsüütute ja ärateenimatute kannatamiste sügavust, tema naiseliku hukuse põrmusse tallamist ja teotamist. Ja kahetsustunne, haledus ärkas tema südames, äratades elule sureva armastuse riismed. Äravõitmatu, taltsutamatu kire hoos tormas ta Maara juurde, haaras tal ümber kinni, muutus jälle endiseks . . .

— Andesta, mu väiksekene! Ma ju armastan, armastan sind üksi. Neetud snobism heitis mind printsessi jalge ette. See oli kiusatus . . . Ja nüüd on meie armastus veel tugevam.

jutustab oma minevikust, teatrist, kui millestki kaugest, kallist, kättesaamatust, igavesti kadunud minevikust

Oma magamistoa aknast Maara näeb kena, pehmet pilti: kirjut mäeküngast. Viimased lillekesed saadavad seal omi viimseid päevi mööda. Hõbedane tiik ei ole enam nii rahulik, nagu varem. Sügisene tuul hõljutab teda, pillub sinna kuivunud lehti. Tiigi kohal noogutavad omi kollaseid latvu, pooleni paljad puud. Aga kaugemal — põllud ja heinamaad juba mustendavad.

— Paani Juulia, miks nii teraselt mind vahite? — naeratab vaevalt Maara.

— Rõõmustan, Tamara Nikolajevna, et paranete juba jõudsasti, mitte päevade, vaid tundide kaupa. Nägu juba punetab.

— Paani Juulia, süda on palju kergemaks muutunud! Olen selle maaelu vaikusega juba hästi kohanenud ja harjunud! Ja mind ei meelita enam mässav elumeri, nagu varem. Kuid egoism on ikkagi seesama. Elan endiselt lootustest, oma unistustest. Terve minu maailm piirdub praegu selles väikeses toakeses ja pisikeses maalapikeses. Ei tahaks enam lugedagi. Ettevaatlikult hoian rahulikku vaikust, mis minu hingesse tunginud.

— Tamara Nikolajevna, teie ei avalda kõike!

— Paani Juulia, ma ei avalda kõike! Teie ei ole ju uudishimuline. Aga tuleb kord aeg, küll siis mõistate kõik.

Maara ajas end üles patjadele, kogu aeg läbi akna tutvav panoraami silmitsedes. Kerge naeratus libiseb tal üle huulte.

— Iludus ja jumalik rõõm valitseb selles vaikuses! . . . — sosistas Maara.

Ja siis vaikisid mõlemad . . . Korraga kostis kaugusest kuljuste kõlin. Ja ikka lähemale — lähemale tungis see tuntud helin.

— Tamara Nikolajevna, keegi sõidab meie poole! Ehk on see arst oma ootamatu visiidiga? Või preester? Peale nende kedagi muud ei võiks ju olla.

— Voib-olla on arst! — kostis Maara rahulikult, ja tema näol ei liikunud ainuski muskel. — Minu aknast ei või hästi näha, kui nad siia saavad.

Ja siis vaikis kuljuste kõlin. Nähtavasti keeras kaless parki. Natukese aja pärast oli uuesti kuljuste kõlinat kuulda — ja juba üsna ligidalt . . . Selgesti võis kuulda rataste müra, kapjade plaginat ja piitsa plaksumist. Alt kuuldi hääli. Järgnes harilik segadus, kui keegi sisse sõidab. Häälekõmin lähenes. Trepilt kuuldi samme. Magamistoa uks prahvatas lahti.

— Krahv! — hüüdis paani Juulia.

Maara ajas end äkki üles — jahmatas ning kahvatas suruvalgeks. Ärevusest kaotas ta jõu, vaarus ning langes uuesti padjale.

Suviöö unelm.

**Leban vaikses palves hasteniiskes heinas —
Suviöö sinine, harras ja vaikne — nagu leinas. . .
Ent äkki vaikset hõlmandust toob leebe**

**suvi-tuul,
Tasa sosistab suvi-saagat suvi-haldja huul. . .
Seal kummardub mu üle suvi sini-vaim**

**ja sosistab;
„Tule, oh tule mu neidis!“ Ta tasa
meelitab. . .**

**Taas püüan suvi-haldja kutse mulle:
„Tule, neidis, mängin hurmava“ valssi
sulle!“**

**Suviöö sinavas säravas tantsida valssi,
Suvi-haldja ahvatlus huulil: „Tantsi!“
Keerutan valssi suviöö sinavas helluses —
Öö tulvit suvi-hellukeste lõhna külluses. . .**

Maret Moira.

vargaga hingelise kontakti looma ja varanduse vargale jätma. No, mis laulu sa laulad niisuguses riigis? Abieluuda ma Teiega küll ei kavatse, siis peaksin ma omale taskuteta riided laskma teha.

Kandidaat.

Vastus „Gratiale“.

(„Abieluleht“ Nr. 23.)

Teie olete nii peen diplomaat mõtete edasiandmises, et aina lust on Teiega ühes tõllas sõta. Hiline nagu avalikus kohas jätab halva mulje ning hiljuti pidin ma seepärast ühele vene-lasele (mitte venelannale) tulist ja sirgejoonelist õpetust andma, et ta oma higi mitte Krediid-panga puldile ei tilgutaks. Kuid mees oli paksunahaline, seepärast andestasin. Kordan veel: puuderdamata ja värvimata nagu on hingeline, elav, külgetõmbav, mida kergelt võib sinna tanna, eriti punastele huultele suudelda. Mis tehakse aga puuderdatud muumiaga, sfinksiga, see on minule teadmata.

Teil näib, kenakene rasvakord nii öelda ümber talje olevat, muidu ei supeks Teie praeguse madala veetemperatuuri juures igapäev. Minu peamine hingetarvidus on harmooniline muusika (mitte jazz) ning ilus naisterahvas. Neist ammutan elegantsust ja kergust. Hea muusika toob kergust hinge ja laseb ka kõige raskema töö unustada. Taskus kannan ma igapäev raudsõrmust rubiinkiviga. See on minu talisman. Sõrmes ei ole raudsõrmus esteetiline. Vahel kannan ka sõrmes, nii et tasku peita ei ole mul praegu midagi. Naise peksmist ma ei harrasta — olen paradiisist (mitte Venemaa, vaid sellest, mis Jumal kuskil lõi) välja tulnud. Seal peksmise moodi ei olnud.

Kandidaat.

Vastus „Fr. Rexile“.

(„Abieluleht“ nr. 23.)

Ei maksa selle üle väga haavuda, et ma Roosale ja Reseedale vastamata jätsin ja paremaks leidsin seda Teile teha. Põhjus seisab selles, et ma pole nii kirgline vastaja igale küsimusele, teen seda vaid siis, kui leian, et midagi on vastolus minu arvamistega. Nii mõneski muus asjas oleks Teile sõna kaasa rääkida, kuid piirdun seekord ainult käesolevate küsimuste juures.

Toote väited, et harilikult ohverdatakse end just kirgedele, et naudid, ning et looduses on ettenähtud ainult kirg järeltuleva soo eluandmiseks. Kuid mu härra, Te olete vist ära unustanud sügavamad tunded, millel ka

ikka oma osa peaks olema. Kuipalju meil ei laulda tõsisest armastusest, hingelisest harmooniist, õilsast hingest ja muust?! Kuid näib, et need laulud on ajast ja arust ja ei pea tänapäev enam paika.

Mina seni ajani arvasin, et inimene peaks looduses kõige kõrgemal seisma, loomadest ja kõigist (ma ei kõnele siin mitte mõnedest metsinimestest kuskil dsunglites, vaid tsiviliseeritud inimestest meie praeguses kultuurilmas). Kuid nüüd tulete aga Teie ja püüate tõendada, et inimene pole parem kui loom.

Kas siis tõesti elatakse selleks, rühitakse ja tuubitakse haridust, hängitakse teadusi ja otsitakse tõde ning vaimlist suurust, et sarnaneda loomadega? Tuleks kaasiundega vaadata sellise loomale sarnaneva inimesele, nende kirgede orjadele, kes midagi pühaks ei pea. Imestama paneb aga, et seda loomulikkust peetakse. Varemalt arvati ja öeldi, et laps on armastuse villi. Kuid see illus lause lükatakse nüüd ümber ja tõendatakse, et laps on kirgede villi.

Leidsite, et Roosa on teisest materialist kui mina. Ma arvan seda ka, sest mina olen rohkem tundeinimene ja peaksin seda alandavaks, kui minuga ei lahetagi abieluuda, vaid teha see leping ainult nii pika aja peale, kui laps käes, et siis võimalik oleks, lepingu möödumisel, igahel oma teed käia.

Miks sarnane ajutiselt abiellumistoiming madalam on, kui abielu, kus hiljem lahutatakse? Kas sellepärast, et inimesed juba alguses teadikud, et nad üksteisele ei sobi. Harilikult sõlmatakse ju abielu, et see sõlm oleks jäädav, kuid paraku hargnevad need sõlmed praegusel ajal kaunis tihti, ja ainult selle tõttu, et liig kergemeelselt ja kinnisilmil abiellutakse kirgede sunnil, ning pärast, kui silmad avatakse, ja esimene kuumuse laine haihtunud, leitakse, et see on eksitus, siis on lahutus möödapääsematu. Leian, et ka seegi on kuritegu, sest selle kergemeelsuse pärast kannatab mitu isikut, abielupoled ning lapsed.

Millest järeldate aga, et ma üldises mõttes kasulast rohkem eelistan? Eelistan seda vaid siis, kui inimesel ei ole õnnestunud abielluda, pole ka enda tutvusringkonnas sarnast isikut, ja kuigi peaks leiduma mõni eeskujulik noormees (kahtlen küll, kas mõni arukam mees sellega hakkama saab), kes oleks nõus abielluma tingimusega, et mõne aasta pärast lahkuvad, siis peaks see naine küll totter olemas, kes sellega päri, sest igal naisel peaks vähegi uhkust olema ja sellise mehe, kus kuuskümmend saatma.

Lõpuks rõhutate veel seda, et ka mittekorralikust perekonnast võrsuvad korralikud lapsed. Erandid ju on, kuid kas tahate sellega öelda, et vanemate korralikkus ja eeskuju ei ole lapsele sugugi tähtis?!

Nüüd läheme siis armukadeduse juurde. Üten siin kokkuvõtlikult, et ennast uskuma sundida ikka ei saa, vähe vist aitab ka mõni dr. Kirschenbergi loeng. Kes usalduse kaotanud, siis peab selles ikka põhjus olema, ja raske on usku tagasi võtta, kui isik ei ole enam usaldusväärtine. Ei aita siis vist loengud, ei arstiabi. Armukadedust on küll mitmet liiki. Mõni satub marru isegi sellest juba, kui teistega räägitakse. Kuid usun, et niisugune isik kaotab tõsiselt lugupidamise, ja siis pole enam imegi, kui asi läheb truuks murdmiseni. Teile vaidlesin ainult selle vastu, et kuuldugu nähtu puhul, ei saa igakord kõrgu sulgeda, veel vähem silmi.

Margo.

Vastus „Õnnelikute abielu-naisele“

(„Abieluleht“ Nr. 23.)

Inimelus on olukordi, mil ta teiste abi vajab. Nii on lugu ka Teiega. Teil puudus oma tutvusringkonnast mees, kes Teile sobiv — kuidagi piidite ta ikkagi leidma. Kui polnud isikut, kes Teid Teie tulevasega oleks kokku juhtinud — loomulikult pidite teisi teid tarvitama. Üks selline tee on kuulutus ajalehes. Mõnedel on omad eriarvamus — nad peavad kuulutuse läbi endale kaasa otsimist, kui enda oksjonil väljapakumist. See arvamus on pentsik. Pole ju kuulutuse läbi sobitud tutvust ja abiellumine seadustega vastolus ega ka ebamoraalne tegu. Las' arvavad inimesed, mis tahes — nad on lihtsalt kadedad Teie õnne üle, kadedad, et Teil hästi vedas. Kadedusest räägitakse ju mõndagi. Teie aga vaadake üleolevalt kõigile näkku ja kes halvaks panevalt Teie tutvuse suhte kõneleb — öelge neile — kus olite Teie siis, kui abi vajasin — eks tutvustanud mind mu mehele!

Kujutage ette — kui poleks „Abielulehte“ oleks kaks olevust — Teie ja Teie mees — (võib-olla on selliseid õnnelikke „õnneluid“ veel paljugi) praegugi siin maakamara kuskil läpastanud ja üksikult omi päevi surma poole saatnud.

Frederic Rex.

Kõige paremat arvavad armastusest luuletajad, kõige halvemat — naised mehed.

Kirjavahetus ja poleemika lugejate vahel.

Vastus „Dcn Juani naisele“.

(„Abieluleht“ Nr. 23.)

Ma jätaaksin heameelega vastuse andmise Teie a. v. mehele, hoides oma suurt joont rohkem vallaliste iluduste jaoks, kuid mõõcamines luban omast küllaldasest lahkusest Teile siiski midagi hästi meeldivat.

Ma ei mõtle teise mehe naist omale alluvaks teha, küsimustes, mis abielu-rahva ühise rahväljaandmisesse puutub. Oleksite aga Teie türklanna ja käiksite kaetud näoga, poleks mul ka Teie välimuse kohta midagi öelda. Teie soovite aga minu, kui ka teiste, kes puuderdamise vastased, esteetiliselt tundeid haavata, kui ka hügieenilisi teadmisi ignoreerida, siis, olles neis küsimustes kompetent, pean tarvikuks Teie tähelepanu sellele asjaolule juhtida, et kui Teie värvimise jätate, siis seda noonaha tervehooldamise pärast teete ja mitte seepärast, et sellega mehele allute. Higistamine on loomulik, ja higi võib rätikuga näolt kõrvaldada, mitte aga näo kallal vägivaldatavalt ja naha-auke kinni puuderdata, et see higistada ei saaks. Peale selle on puuderdamata nagu loomulik, hingeline, kuna puuderdatud nagu mingisugune sfinks näib.

Kultuurriigis alluvad kõik üksteisele, küll seaduste, kommete ja viisakusreeglite pärast. Abielu on teatud osatühi, kus poolte ühised huvid mängus. Kui mees raha suutestamise ja joomise peale raiskab, naine puuderdamise peale, siis ei ole nende tegevus mõistlik, sest see ja teine on kahjulik. Kui aga raha kuhugi panna pole, siis ostku mees naisele ennem lõhnaõlisid, pangu käed puusa ja küsige: „Kes on peremees siin majas?“

Teie lähete nähtavasti sellelt seisukohalt välja, et naine on vaba ja võib teha, mis tahab. Muidugi võib ja on ka seks vabadus mõlemil abielus, kuid kui ühe tegevus muutub teisele koormavaks, millest ta avalikult peab rääkima, siis peaks naine sarnase mehe kaebuse puht armastuse pärast oma harjumuse arvel, mis pealegi igapidi kahjulik, kaotama, niisama nagu vanemad laste halvad harjumused ja riik kodanikkude eksimised mitmesuguste abinõudega kaotab. Teie ütlete: „Abielu on tarvis üksteisest arusaamist.“ Saage siis aru ja jätke puuderdamine, kui mees palub. Teie arvate, et kui varas rikka mehe varandust võtab, et siis riik peab varga tarvidusest arusaama,

Paani Juulia tervitas sügava kummardusega peremeest ja väljus nägematult toast.

Nad seisavad üksteise vastu — Selvin ja Maara.

— Tere!

Krahv vajutas oma huuled Maara kuivanud käele. See oli kerge, lühike, ametlik suudlus. Käsi vabanes nõrgalt hoidvast käest ja langes jõuetult Maara põlvedele.

— Tere, Alik! . .

Tema nõrgast häälest kostis tasane meelitus.

— Ei oodanud sind täna, ja sinu kojusõit ärritas mind, nagu iga ootamatus. Ole soovitud külaline. Istu!

— Tänan!

Krahv istus akna lähedal olevale toolile.

Kas ei ole see sulle vast kahjulik, et aken pärani on? Sügisene päike on kaval ja petlik.

— Olen sellega harjunud. Nõnda mul palju kergem hingata . . . nõnda paranen rutemini — ma vajan nii väga jõudu. . .

Krahv ootas etteheiteid ja pisaraid, aga see toon — alandlik ja õrn — pani teda imestama ja sünnitas segadust. Ta ootas suurt lahingut, valmistades ette igat pealetungimist tagasi tõrjuma, kuid teda kohati õrnal rahulikult toonil.

— Olid sa tõsiselt haige?

— Jah, midagi närvipalaviku taolist. Oli mitugi kardetavat momenti, kuid nüüd on see juba möödunud. Paranen juba, ja sellest ei maksa enam kõneldagi. Loodan, et oled nüüd hästi väljapuhanud ja kosunud, Alik . . . oled tublisti lõbutsenud . . .

Ja Maara hääli väris es veidi. . .

— Mis pagana lõbutsemine seal võis olla! Midagi head ei olnud. Kulutasin hulga raha ära, aga tulin täiesti pettunult tagasi.

— Või nii! Tähendab, ikkagi oli midagi, millest võis pettuda? !

Krahv vaatas Maarale otse silmi. Maaral jooksis värin üle kogu keha. . . Nii külm, peaaegu vaenulik oli tema vaade.

— Sa soovid teada saada? Sa tahad, et ma sulle ainult tõtt räägiksin?

— Jah, Alik, — kostis Maara vahvalt. — Valet ei tohi meie vahel olla.

— Sa oled õieti aimanud. Seal leidsin ma ainukese pettumuse kogu omas elus. Ma viibisin oma suurima unistuse läheduses. Minu ilusaim unenägu oli juba täidumas.

— Mispärast siis sinu ilusaim unenägu ei täidunud? — küsis Maara hääletult.

— Sina, Maara, olid takistajaks põhjuseks. Ainult sina! Ja kui sa kunagi millegagi oleksid võinud mulle ohverdada, siis oleksin nüüd sulle selle eest tasunud.

— Kõige vähem võisin sinult etteheiteid oodata, Alik! Mina tean, et ei ole sind millegagi tülitanud, isegi ei ole oma haigusest sulle teatanud.

— Selle asemel aga teadustasid teised, ja mitte üksikord, vaid isegi mitukorda ning kõik sinu käsuandmisel.

— Teadustasid sulle? !

— Maara, sa pole ju praegu näitelaval. Kuid selles ei peitu põhjus. Need teated sinu haigusest ei mänginud mingisugust osa. Sinu haigus ei olnud ka minu siiasõidu põhjuseks. Noor neiu — muinaslooliselt ilus — sündinud printsess hakkas mind armastama. Minu poolt oleks tarvitsenud taile ainu sõna öelda ja . . . ta oleks minu naine olnud. See abielu oleks kõik minu unistused teostanud. Ta oleks oma hiilgusega kõik minu isa eksimused kinnikatanud, oleks avanud mulle kõik suurilma ukSED, oleks teinud mind minu keisri hoovkonnas alaliseks intiimsõbraks. Ja see oleks olnud alles hiilgusnumber! See oleks olnud minu karjäär. Ja selles oleks peitunud õnn . . . sest minu südamluk armastus oli siin käsi-käes sügava austuse ja lugupidamisega.

— Aga minu vastu ei olnud sul siis . . . ei armastust ega lugupidamist? — küsis Maara peaaegu ülejõulise pingutusega.

— Kirg, mis mind tookord valdas, pimestas minu mõistuse, juhtides mu mõtted sarnasele, mitteühväärsele abielule, liitdes surmahoobi minu hiilgavale tuleviku. Ma ei vajanud oma printsessi eest sulatõtt. Ma palusin teda oodata. Ma lootsin, et kingid tagasi mulle mu vabaduse. . . Kuid armastatud neiu hävitas oma vastusega kõik mu lootused, öeldes: „Sündinud printsess ei või kunagi olla näitlejanna asemikuks.“ See on tema vali otsus. Sinu pärast, Maara, olen ma kõik kaotanud.

Ootamatu pihtimine langes nagu raske vasarahoop Maara piinatud südamele . . . kuid lootuse salasädemekene säntendas siiski veel tema sädelevais silmis. Selles külmas, tigeas inimeses ei tundnud ta enam oma Alikut: see oli talle nüüd hoopis võõras, kuid salalootuse naeratus mängles veel tema huulil.

— Sündinud printsess põlgas sind ära, Alik! — kostis Maara vaikelt, õrnalt. — Sa ise tunnustad juba, et tagasipöörmine on nüüd võimatu. Aga mina olin tahtmatult sinu ebaõnnestumise põhjuseks. Sa tead vägagi hästi, et „näitlejanna“ sugugi ei ihaldanud hrahvinna Selvini tiitlit. Mul oli õigus, kui loobusin abiellumisest sinuga. Minu süda tundis, minu hing aitas ette seda momenti. Kuid nähtavasti on saatust meid ühendanud kindlate sidemetega. Mööduvad aastad, sa jõuad kõrgele seisukohale, ja maailm unustab kord seda, et ma olen näitlejanna olnud. Sa ei abiellunud ju Gurskajaga, vaid võrs-

Sport.

Aleksander Petersoni tõus ilmameistriks. Jooni noore „Eesti lüvi“ senistest saavutustest.

Aastatel 1919 ja 1920, kui meie raskejõustiku tugevamaks kantsiks osutus karskusselts „Valvaja“ spordiosakond, käis seltsi liikmetes, mis asusid Tõnis- mäel, seal, kus praegu kino „Kungla“, harjutamas hulganu noori, kes omaie sihiks seadnud manalasle varisenud Georg Lurichi ja Aleksander Abergi jälgedes käimise.

Ei olnud siis veel meil kõiki neid mõnusi ega ka treenerit, kes, nagu praegu, jälgi igat sportlase liigutust, andes juhatusi ja näpunäiteid ning tutvustades rohkearvuliste maadlusvõtetega. Harjutada tuli väikeses ja tolmuses saalinurgas, mis nii mõnelgi mehel riisus tuju treeninguks. Püsilvaid püüdsid edasi ainult kaks: — tõmmu- nahkne, pikk ja peenike, aasta kahekümne vanune Roman Steinberg ning sihvakas ja sitke, sel ajal ainult 17-aastane Aleksander Peterson.

Väsimatult, raugemata huviga asja vastu, rassisid nemad maadlusmatil igal õhtul pikki tunde, unistades ise ajast, mil nemadki korda saavad „midagi“. See aeg ei jäänudki tulemata. Aastatel 1920—1924 oli R. Steinberg meil konkurentsitu, võites esikohti keskkaalust kuni raskekaaluni. Kõiki neid võite kroonis aga auhinnana äratoomine Pariisi olümpiaadilt. Sellega rahuldus ühtlasi R. Steinberg, loobudes maadlusest ja siirdudes merele, kus on praegugi.

A. Petersoni edu oli veel suurem. 1920. ja 1921. aastal võitis ta Eesti meistri tiitlid poolraskes kaalus, äratades kõige paremaid lootusi. Asjaarmastaja loorberid ei rahuldanud aga seda meest. Vahepeel vahel esineb ta siin-seal elukutselistel hulgas, millele järgneb 1923. aastal asjaarmastajate hulgast väljaheitmine. Tolle karmi otuse põhjustas A. Petersoni esinemine Tallinnas kino „Apollon“, praeguses „Forumis“, korraldatud tšempionaadist osavõtt. Maadeldes musta maski all, ei valmistanud A. Petersonile mingisuguseid raskusi nimekate profide G. Raueri, E. Melke, A. Schneideri, A. Sellitzki, E. Luisi j.t. võitmise.

Sama aasta sügisel näeme A. Petersoni juba Tallinnas korraldatud suuremal rahvusvahelisel tšempionaadil. Siit siirdub A. Peterson Soome, kus ta „Lurich II“ nime all esinedes, võistleb mõnda aega koos Soome olümpiaadi maadlusmeeskonna treeneri,

ilmameister Armas Laitisega, läbistades kõik suuremad Soome linnad. Armas Laitinen oli see mees, kes tutvustas A. Petersoni maadlustehnika saladustega.

Esimeseks suuremaks välisvõistluseks A. Petersonile osutub 1924. a. alul Riias peetud tšempionaat. Rahvusvaheline Maadlejate Ühing ei taha seda küll lubada, kuid teiste parimate eestlaste ja austerlase Hans Kavani ning venelase Ivan Romanovi eestkostmisel pääseb A. Peterson profide hulka. Riia võistlusel äratab noor sitke eestlane rohket tähelepanu, ent ei küüni veel auhinnani siiski.

Olles mõnda aega olnud Jaan Jaago õpilaseks, hakkab aga A. Peterson peagi juba evima auhindu. Edu on silmaga märgatav. Asjatundjate arvates pole päev, mil A. Peterson enesest kõnelema paneb kogu ilma, enam kaugel. Paljutootavast noorest peab saama varsti võistlusküps suurmeister.

Et need lootused pole petlikud, näitab A. Peterson 1929. aasta kevadel korraldatud suurtel võistlustel Viinis. Ilmameistrid Otto Uhtanen ja Janis Leskinoviitsh peavad kõike kokkuvõttes võistluma enne peaaegu kolm tundi, kui suudavad võita sitke eestlase, kellele rida teisi rahvusvahelisi suursi peab alistuma.

Nüüd järgneb võit võidule. Isegi Pariisi olümpiaadi võitja Henry Deglane, Prantsuse, seljatamine ei nõua A. Petersonilt erilist vaeva. A. Peterson, keda hakatakse hüüdma „Eesti lõvi“, on sirgunud suurmeistriks.

Praegu kipub A. Peterson oma populaarsusega ületama isegi juba Jaan Jaagot, kuigi see täielik fenomeen oma alal. Äratakse, et päev, mil A. Peterson paneb enese kui ilma parima maadleja maksma, pole enam kaugel. Olles äärmiselt hea tehnikaga ja täiesti karaktne maadleja, on A. Peterson kõikjal otsitav. Sellel ei saanud see mees varem ka kodumaale võistluma tulla, kuigi meie publik juba ammu teda näha tahtis.

Tänavu avaneb aga siiski selleks võimalus. On küsitav küll, kas „Eesti lõvi“ kodumaale jõuab tšempionaadi alguseks, mis teatavasti 28. skp. Kauem kui paar nädalat, ei hiline aga see mees siiski, olles juba praegu lõpetanud võiduka turnee Hispaanias, kus ta võitis kolm suurt tšempionaati. —ent.

Karl Tomberg kõneleb algavast tšempionaadist.

Nagu juba varem teatasime, jõudis paar nädalat tagasi kodumaale ilmameister Karl Tomberg, et teha siin ettevalmistusi ja puhata 25. skp. algavaks suureks rahvusvaheliseks tšempionaadiks.

Külastades meie toimetust avaldas ilmameister arvamus, et eelolev tšempionaat tasemelt ja pinevuselt kujuneb väga kõrgeks. Mehed, kes siin võistlevad on eranditult väga head. Peatudes üksikute meeste juures, kõneleb

Mõndasugust.

Tulevane kuningas tegi nalja.

Tol ajal, kui Rumeenia kuningas Karl pidas nõu oma ministritega riigitahtsamaist asjust, troonipärija Mihail, jäädes ainuüksi, otsustas nalja teha. Minnes üksiktuppa, võttis ta seal telefonitõru, helistas lähemasse tuletõrje osakonda, teatades, et lossis on tulekahju lahti jäänud.

Suure kiirusega kihutasid tuletõrjujad kohale, kuid siin selgus, et minisugust tulekahju ei olnud, vaid 10. aastane troonipärija Mihail oli igavusest nalja teinud. Kuningas, poja koerustikust kuuldes, teatas talle, et kui ta järgmine kord veel nõnda julgeb teha, siis võetakse ta valeteadete levitamise pärast kohtulikule vastutamisele.

Puu-mööbel terasest, sööginõud — bekeliidist, maja — tõrvast . . .

Londonis avatakse neil päevil näitus, mida keemiadööstuse selts korraldab. Sellel näitusel pannakse välja mitmesugused viimase aja leidused. Muu seas esineb seal allumiiniumist redel, mis kaalub ainult neli naela, terasest tehtud roostetamata mööbel, mis välimuselt sugugi puu-mööblist ei erine, siis tõrvast maja, mis palju vastupidavam kui puust.

Kõige tähtsamaks leiduseks on aga uus materjal, mis „bekeliidiks“ nimetatud. Bekeliit võib asendada savi ja portselaani. Ta ei põle, ja teda pole peaaegu võimalik purustada. Temast võib valmistada kastrulle, taldrikuid, pudeleid ja auto-ose.

Kanaarialind raadiokontserdi andjana.

Inglise raadio saatejaam andis võimaluse oma abonentidele kuulata ainult ajaloos seniolemata kontserti: kuulus kanaarialind kandis ette suure orkestri saatel valsi „Üinuvad orud“. Raadio abonentid olid hämmastunud väikse lauljanna muusikaalsest täpsusest.

Austraalia — neidude paradiis.

Austraalia viimase rahvalugemise andmetel, mis 31. märtsil s. a. saadud, on maa rahvaarv elanikkude üldarv 6.488.705 inimest, kelle hulgas — 8.308.557 meesrahvast ja 1.180.148 — naisterahvast. Sündivus ületab seal surevuse 78.404 võrra.

Hoolimata sellest, et mehi sünnib 7500 vähem kui naisi, on siiski arvuline ülekaal täielikult meeste pool. Noorte neidude abielumise lootused ei ole nähtavasti kusagil maailma jaos nii suured kui Austraalias. Arvatavasti ihkavadki sellepärast naisterahvad nii väga Austraaliasse, et seal nende abielumise lootused täituksid.

Lindude pansion.

Nev-York on kuulus juba ammust ajast loomade eest hoolitsemise poolest. Tol on olnud arstikunsti viimases mõttes siseseatud loomade ravilad ja ka eriline lindude pansion, mille juhatajaks lindude armastaja missis Galty Williams.

Lindude pansion asub 65. prospektil. Suvel, kui Nev-Yorgi kõrgem seltskond lahkub linnast, lindude pansion täitub kubinal elanikest: pansionäride arv tõuseb imekiiresti, ületades 500. Harilikul ajal kõigub pansionis kasvandikkude arv umbes 200 ümber.

Missis Galty Williamsi poole võib pöörduda ka neil juhusel, kui linnud haigestuvad. Missis Williams, kes seni pansioni juhatanud, omab ka mõned veterinaar-teadused: ta teeb diagnoosi, ravitseb lindi ja toimetab ka väikseid operatsioone. Missis Williamsil on viis abilist, kes teda tema toiminguis aitavad.

Pansion annab küllaldaselt suurt sissetulekut, mis tema ülespidamist võimaldab. Lindude kohta määratud taks on küllaldaselt kõrge, nii näiteks, ühe kanaaria linnu ülespidamise eest nädalas 1 dollar maksta. Palju kallimaks läheb aga peremeestele papagoide pidamine. Nende eest maksetakse keskmiselt kolm dollarit nädalas.

Karl Tomberg väga kiitvalt meie noorest, praegu alles 28. aastast Aleksander Petersonist.

See noor Eesti Kalev, kes kaalub praegu 125 kilo, on viimasel ajal teinud otse usumatult suuri edusamme. Tema maadlusviis sarnaneb kuidagi kadunud A. Abergi omale, olles sellest tehniliselt mitmekesisem ja nauditavam.

Selleaastastel ilmameistri võistlustel, mis peetakse Hamburgis, on Aleksander Peterson kindlam kandidaat esikohale, kuna praegu ilmas vaevalt leidub meest, kes teda võiks võita. Kahe viimase aasta kestel on A. Peterson üldse evinud ainult esikohti.

Samuti on harukordses vormis ka K. Tomberg ise. Mõõdunud sügisel Tallinnast lahkudes, sõitis ta Argentiinasse, Sealsetest võistlustest võitis osa 65 meest, ent siiski, vaatamata suurele kuumusele ja võrastele oludele, sai K. Tomberg hakkama seal asjaga, milleni 8 viimase aasta kestel ühegi Eurooplase võimed ei küünninud: Ta võitis nimelt esikoha.

Samane lugu kordus ka Uruguais, Hispaanias ja Portugaalias, samuti ka viimastel võistlustel Stettinis.

Peale A. Petersoni ja K. Tombergi on teised otse raudselt kõvad mehed neil võistlustel sakslane Ernst Siegfried, ungariane Justav Matyka, meie oma Jaan Neeser-Neström, austerlane Rudolf Benold, sakslane Max Köhler, venelane Timofei Tzitruchin, tsehh. A. Prohaska j. t.

Ungariane G. Moryka on väga omapärane mees, kandes, kuigi on alles 30 aastane, suurt pöskhabet. A. Petersonile täiesti vääriliseks vastaseks osutub 125 kilone austerlane R. Benold.

Uute meestena peagi algaval tšempionaadil on neil päevil ennast üles andnud leedulane Th. Tornov ja lätlased I. Polis ning G. Kruminsch. Th. Tornov on meie publikule varemast ajast tuntud kui väga hea maadleja ja suur publikule lemmik. Janis Polis on aga endine Läti amatöörmmeister, kellele meie selleaegsed meistrid pidid alati alistuma. Kauni figuuriga meister on lätlastele samane lootus kui meile A. Peterson. Pole sugugi võimatu, et neile võistlustele tuleb ka teine kuulus lätlane Janis Leskinoviitsh, kes 1929. aastal Tallinnas peetud võistlustel evis esikoha.

Jutu siirdudes teistele Eesti maadlejatele, kuuleme, et G. Rauer neist maadleb praegu väga suure eduga Lissabonis, Portugaalias. J. Jaago ja K. Velmann aga peavad kibedaid heitlusi Lodzis, Poolamaal.

Tallinnlastele tuntud meestest on neeger Reginald Siki, praegu New-Yorgis, K. Kornats Pilsenis, H. Schwart Bremenis, H. Kavan Roomas, V. Pionetzi Krakovis, P. Kopp Agramis ja A. Irsa oma kodulinnas Prahas. — ent.

Juhatusi perenaistele.

Maitsvaid toite seentest.

Seenevorm.

1 kilo kupatatud seeni, 2 sibulat, 2—3 supilusikatait rasva, 1/2 klaasi riisivaia, 1 klaas piima, 2 muna, pipart.

Seened aetakse läbi masina. Lisatakse peenendatud ja rasvas pruunistatud sibulat, piim, riivleib, pipar, muna- ja lõpuks vahustatud muna-vaiged. Segu kallatakse võitnud vormi ning küpsetatakse ahjus 1 tund.

Puraviku-supp.

3 liitrit puraviku tükke ehk 1/2 liitrit sissetehtud puravikke, 4 supilusikatait nisujahu, 1/2 liitrit kartuli lõikeid, 1/2 klaasi värskeid herneid, 3 munakollast, 3 supilusikatait hapukoort, 1 sibul, soola maitse järele.

Seened keedetakse või, soola ja sibulaga kastrulis läbi, võetakse vahukulbiga välja. Sellesama või sees pruunistatakse jahu, kallatakse vähehaaval lihaleem juurde ning lastakse pehmeks keeda.

Munakollased ja koor hõõrutakse vaagnas ära ja kallatakse keev supi vähehaaval segades juurde. Supiks võib tarvitada ka teisi seeni.

Tangupuder seentega.

Väga maitsev toit saab harilikust tangupudrust, kuhu seeni juurde lisatud. Kui tangud keetes hakkavad pehmenema, lisatakse peeneks hakitud seened juurde. Seeni pannakse maitse järele.

Marineeritud kuuseseened.

1 liiter pisikesi kuuseseeni, 1 liiter äädikat, 5—6 värske sibulat, 6—7 tera pipart, 5 tera võrsnelki, 3—4 loorberilehte, 2 supilusikatait suhkurt ja maitse järele soola.

Ühesuurused pisikesed kuuseseened keedetakse soolvees ja kallatakse sõelale nõrguma. Äädikas keedetakse maitseainetega läbi ja lastakse jahutada. Seened lootatakse purki, kallatakse äädikas jahtunult peale ja seotakse vahapaberiga kinni. Tarvitatakse lihasööjate juurde salatiks.

Õnnetus ja võlg on kaks osakonda elu-ülikoolis.

Raadio.

Tähtsamaid teateid Tallinna jaama saatekavast.

Pühapäeval, 26. juulil: 9.55. Jumalateen. Pühavaimu kirikust. Jutl. õp. Tallmeister. 12.15. Põllum. kõne. 12.45. Põllum. teateid. 20.00 Teateid ja gram-mofonimuusikat. 20.20. Päevauudiseid. 20.30. Ilmateade ja ajan. öiendus Tartust. 20.35. Kontsert heliplaadidelt. 21.35. Vana tantsumuusikat heliplaadidelt. 22.00. Moodsat tantsumuusikat Dancing-palace'ist „Gloria“.

Esmaspäeval, 27. juulil: 15.30. Päevauudiseid. 15.45. Ajan. öiendus, kuni 16.30. gram.-muusikat. 20.00 Teat. ja gram.-muusikat. 20.20. Päevauudiseid. 20.30. Ins. F. Olbrei raadiovest-lus. 21.00. Ilmat. ja ajan. öiendus Tar-tust. 21.05. Kontsert heliplaadidelt. Ka-vas Vene muusikat.

Teisipäeval, 28. juulil: 15.30. Päevauudiseid. 15.45. Aajan. öiendus, kuni 16.30. gram.-muusikat. 20.00. Teat. ja gram.-muusikat. 20.20. Päeva-udiseid. 20.30. Dr. H. Jürgenson: Hüp-ped ja visked. 21.00. Esperanto-keelne nädalakroonika. 21.10. Ilmat. ja ajan. öiendus Tartust. 21.15. Kont-sert heliplaadidelt.

Kolmapäeval, 29. juulil: 15.30. Päevauudiseid. 15.45. ajan. öiendus, kuni 16.30. gram.-muusikat. 20.00. Teat. a gram.-muusikat. 20.20. Päevauudi-

seid. 20.30. Põllum. teateid. 20.45. Ilmat. ja ajan. öiendus Tartust. 20.50. Kontsert heliplaadidelt. 22.00. Vana ja moodsat tantsumuusikat heliplaati-delt.

Neljapäeval, 30. juulil: 15.30. Päevauudiseid. 15.45. Ajan. öiendus, kuni 16.30. gram.-muusikat. 19.30. Kaitsem. puhkp. ork. kontsert Harju-mäelt. Juhat. Kaitsevæe ork. insp. Ren-der. 21.30. Päevauudiseid. 21.40. Ilmat. ja ajan. öiendus Tartust. 21.42. Teat. ja gram.-muusikat.

Reedel, 31. juulil: 15.30. Päevauu-diseid. 15.45. Ajan. öiendus, kuni 16.30. gram.-muusikat. 20.00. Teat. ja gram.-muusikat. 20.20. Päevauu-diseid. 20.30. Dr. Hj. Mæe: Puhkame pilvis. (Reisiveste Triolist). 21.00. Ilmat. ja ajan. öiendus Tartust. 21.05. Philadelphi sümphoonia orkes'ri kontsert.

Laupäeval 1. augustil: 15.30. Päevauudiseid. 15.45. Ajan. öiendus, kuni 16.30. gram.-muusikat. 20.00. Teat. ja gram.-muusikat. 20.20. Päevauudiseid. 20.30. Dr. Hj. Mæe: Puhkame pilvis. (Reisiveste Triolist). 21.00. Ilmat. ja ajan. öiendus Tartust. 21.05. Philadelphi sümphoonia orkes'ri kontsert.

Valgest Saalist.

Lahutuskojast.

Räägitakse, et kerged olla katkema ainult need abielud, mis sõlmitud hil-juti. Aga et see arvamine alati paika ei pea ja lahutuskohta astuvad ka need, kes altari ees seisid sootuks ammu, tõendavad Vilhelmine ja Anton Rõuk.

23. juunil 1906. aastal andis see paar Tallinna Kaarli kirikus töötuse, ei ialgi lahkuda. Kakkümmendviis pikka aastat elati koos, poeg Ilmar kasvatati parajaks poisiks ja alles siis saabus see traagiline hetk, mil Vilhelmine ja Anton leidsid, et nemad enam kooselada ei saa. Enam ei leitud ühist keelt ega meelt.

Võrdlemata kaua on ühiseid mure-sid ja rõõme jaganud ka Ida ja Anton

Koch'id, kes pandi paari 27. mail 1917. aastal. Nüüd aga lahkuvad ka nemad. Anton on unustanud töötuse, mida aastat neliteist tagasi andis Idale. Kuna aga see sellist meest ei taha, jääb Anton nüüd ilma oma naisest.

See, mida Ida ja Richard Elu-Ello kui-dagi uskuda ei tahtnud 1. septembril 1917. aastal Tallinna Kaarli kiriku al-tari ees seistes, saab siiski tõeks. Läh-vevad lahuu nemadki, leides, et vii-masel ajal kooselu valmistas ainult piina.

Uute tunnistajate ülekuulamiseks lükatakse edasi Lydia ja Alfred Esside ning Hilda ja Philip Schulzide lahutus-asjad.

Kui Tallinn naerab ja nutab.

Mees ukse taga, sõber naiseaga pimeas toas.

Proua Alma V. mehel on küll vägagi korralik sissetulek, millest jätkub ära elamiseks, ent siiski otsustas tema praegusel kehvahal ajal omalegi soe-tada kõrvalteenistuse. Kuna üks mehe hea tuttav oli päevapiltnik, otsustas proua Alma just äraõppida selle ameti.

Mehe sõber hakkas nüüd igapäev käima proua Almat kodu õpetamas. Alati tehti sealjuures ülesvõtteid, kus-juures ainult õpilasele ja õpetajale tõsisemat muret valmistas plaatide il-mutamine, milleks teatavasti vaja täiesti pimedat tuba.

Abiks tuli aga siin mees, kes oli nõus magamistoa ukse ees hoidma paksu vaipa, et ka sealt ainustki val-guse kiirtiilmutajate juurde ei pääseks. Ja nii siis sündiski, et mees alati hoo-lega varjas magamistoa ust, mille taga askeldasid naine ja sõber. Kui ilmu-tamine läbi, hõigati seda mehele, kes alles siis magamistuppa tohtis astuda.

Ühel päeval libises aga vaip kuidagi kogemata mehe käest, nii et valgus

uksepragude vahelt tuppa pääses. Ar-vates, et see plaat rikutud, ei haka-nud mees vaipa enam uuesti ukse ette panema, vaid otsustas ilmutajate juurde vabandust paluma minna.

Aga, oh häda! Siin veendus mees selles, et too ilmutamine on üks hoo-pis kummaline tegevus. Sest naine, — see istus momendil sõbra põlvel, kaelustades ja suudeldes seda nii palavalt kui ehne hispaanlanna! . .

Kuigi mehel päevapildistamisest aimu polnud, arvas ta, et see, mis kinnise ukse taga tehakse, on ikkagi midagi muud kui ilmutamine. Selle-pärast tegi tema sealsamas midagi, mille tulemusena sõbra ja naise näole ilmusid muhud ja kõik mis sellega kaasas käib.

Samuti pidi naine sel päeval pak-kima oma kimpsud-kompsud ja ot-sima uut elukohta, mille ta kuuldavasti olevat leidnud tollesama ülesvõtja juu-res kellegagi nii kummalisel kombel ilmutati pilte.

Õiguse-kaalukojast.

Kihlused ja rusikad.

Kord on nad, need Alma N. ja Ro-man M., kavatsenud koos abielusada-masse purjetada. Isegi kihlused on juba peetud, ent pulmadeni pole siiski veel jõutud. Vähe enne selleks mää-ratud päeva on Alma äkki katkesta-nud kihlused, leides, et Roman pole siiski see mees, kes tema õnnelikuks võib teha.

Et selline asi Romanile ei meeldi-nud, on mõistetav. Aga selle asemel, et kannatada oma valla vaikselt, on ta Alma kallale tormanud ja selle läbi peksnud. Käte ja jalgadega on ta endist pruuti löönud, nõudes ise seal-juures, et see siiski temaga abielluks. Muidugi ei teinud Alma seda, vaid kaebas kohtusse.

Kohtus Roman M. ennast peksmises süüdi ei tunnista, nimetades kaebust kurjaks kiuskust. Ka kohtunikule katse tülitseid pooli lepitada ei õnnestu. Roman on nõus leppima ainult siis, kui Alma temaga abiellub! . .

Ja nõnda ei jäägi kohtunikul muud üle, kui Romani karistada kahepäda-lase vangistusega.

Vana, aga kerge käega.

Leena Nõmmel on aastaid turjal juba üle kuuekümne, ent siiski näib ta olevat veel väga terane ja kang-e. Sageli tülitsevat tema teiste naistega ja andvat isegi oma kätele vaba voli.

Sel korral süüdistab teda peksmises keegi Helene Kõrge, kes Nõmmest tublisti noorem. Ka Nõmm isegi ei

salga, et ta Kõrget löönud. Aga sel-leks olnud ka põhjust. Helene Kõrge püüdvat nimelt ära võrgutada tema meest, kuigi on ise abielus ja kolme lapse ema.

Olgu kuis on, aga peksta ei tohi isegi siis, kui teine püüab ülevõtta sinu eluseltsilist. Ja sellepärast peab hallipeaga Leena Nõmm nüüd seitse päeva veetma ka vangila müüride vahel.

Ratsasõit kitsega.

Amanda Nugis seletab kohtu ees, et Juuli Tomson tema väikest 10. aastast poega vähemagi põhjusest on peksnud. Ta palub peksjat, kes üldse olevat väi-keste laste vastu väga kuri, karistada.

Juuli Tomson palub aga ennast õigeks mõista. Tema ei olevat kätt pisikesse Hugo vastu tõstnud, vaid ainult oma kitse seljast maha ajanud. See Hugo olevat väga üleannetu, ronides ikka tema kitsedele selga. nii nagu oleksid need ratsahobused. Kui ta poisiga tõrevalt, hakkavat aga see teda sõimama selliste rumalate sõnadega, et . . .

Kuulatakse üle rida tunnistajaid. Need ei ole aga näinud, et Juuli Tomson väikest Hugot otsekohe peksnud oleks. Seda teavad kõik tunnistajad, et Hugo ise alati kitsedega sõitma kipub, loomi peksab ja sageli tõesti tarvitab ka sõnu, mis vägagi rumalad.

Seda kõike arvesse võttes mõistab kohtunik Juuli Tomsoni õigeks, pannes ühtlasi Amanda Nugisele südamele hool-sama järelevalvamise hellitatud ja üle-käte kippuva Hugo üle.

Kuulsused.

(Algus 2. lhk.)

— Kõike järgnevat oli võimatu ära hoida... Nii et hommikul Justus ärkas enesetundega, et on — vägistatud süütause... seda ta ometi ei oodanud endast, et tuleb toime — roimaga... ka esines talle suure ootamatusega, et too... kiriline tüüp, on veel senini — puutumat... Justuse enesetunne on praegu niisugune, et tal mõlgub enesetapp meele!

Sellest ööst peale Justus muutus raskemeelseks ja sõnaahtraks ning veetis töötunnid vaikides, kuna ta muidu lakkamatult laulis ja helistas helliredelit. Paruness ilmus jällegi igapäev mõisa ja viibis seal hiljaõhtuni. Oli tavaline lõbus ja helge paruness õhtul, aga ohjeldamatule tunnetega õösel...

Justuse seisukord oli kujunenud hirmsaks — südamehüppelise piinas teda päeval, ja öösel ta oleks põgenenud keelatud kallistuste eest, ent... naise tahtejõud ületas tema oma: ta oli mässinud enda alles köidikutesse! „Tule, Liane, ma igatsen juba nii ebamääraselt...“

Justus nägi pääset veel vaid Liane — oma naise ilmusist. Sellepärast ta läkitas talle pika igatsustega tulvil kirja. Ühtlasi — sama päeva õhtul avaldas ta Meetale oma

pihtimuse:

„— Mu nimi on Justus Morton... Too naine seal pildil on minu naine, Liane Vahtrik, tantsijanna. Nood on meie lavanimed: Morton ja Vahtrik on veel minu naise neiupele nime; perekonnanime on — Kull.“ Edasi Justus ei saanudki, sest juba vallutas toa parunessi hüsteeriline naer:

„Ah-ah-ha! Mina... miljonite lemmiku bariton Justus Morton üks 70-tuhandest naiivsest austajannast! Mina... paruness von Operning! Kuulsa teadlase tütar, kellele sai osaks see kuulmatu austus — veeta öid suure — jumaldatuma-ihaldatuma kunstnikuga!

Valelik —! Alatu —! Mu Jumal, teie võisite alandada ennast säärase pettuse ja valetada, teie — kuulus Morton! Oo... suur kunstnik, teie võisite mängida osa nii halvas komöödias! Teie... kuulsa Liane —

mees?! Igatahes ma ei kadesta ilusat Lianet tema mehe pärast... „Ähvardavalt leegitsesid solvunud naise silmad. Justus aimas neis oma — hävitajat...“

„See on mu esimene eksimus elus... Andesta mulle —! Ole suuremeelne! Palun, palun sind... ära hävita mind! vaid vaiki...“

Ma olen juba karistatud isegi... sisestunne ütleb mulle — mu perekonnaelu on laostatud, ta — laguneb, ja mina ei suuda seda hoida ära... Jah... pean jääma rahulikuks pealtvaatajaks, kui puruneb mu elu... mu abielu — see minu nii võrratult ilus elu Lianega! Ja ma nüüd... kaotan tema... igaveseks — naise, keda nii kirglikult armastan.“

„Ja mina sain kuulsa näitleja mängukanniks —“ Meeta nuttis, mitte enam vihapisaraid, vaid juba kaastundest isenda vastu.

„Vannutan sind, Meeta! Vaiki... vaiki... Sa minu... Meeta — Ei, ei — mitte enam meelitusi! Olen sind juba purustanud nende abil...“

Aga saa aru, see oli mäng leegiga, mis meis mõlemates... Ning ole suuremeelne andestaja... „Millaal saabub sinu naine?“ paruness on ära minemas.

„Teda on oodata igapäev —“ Justuse pilk otsib parunessi silmis... „Andestad sa mulle kunagi?“

„Nii siis: oli ülem aeg... Head õhtut! Paruness pöördus ja väljus.“

Justus suundus kirjutuslaua juurde. Ta käsi sirgus külma relva järele; lastus kuum käsi külmale terasele — kainenest ta, et võis jälle reastada oma segilöödud mõtteid... Üks oli talle selge: parunessist oli ta saanud endale — vaenlase, kes... kui ta ainult tahab, võib põrmustada — kuulsa Justus Morton... Põhjus selleks oli küllalt mõjuv ja — skandaalne... Aga veel vilksatas Justus Morton ajus üks mõttekiir: ta on mõistlik ja tuleb arusaamisele, et oli ka ise — süüdlane... Oh Justus, sa halb naiste-tundja!... Naine... kui ta tunneb enda süüdi... just siis ta lööbki lõke-kele vihas selle vastu, kes põhjustas tema allavandumist oma enese kirele.

(Järgneb.)

Kui inimene ei saa aru, peab kohtunik advokaadiks hakkama.

Noori Kopli poisie Rudolf Oblikat ja Eduard Jõeälja süüdistatakse peksmises. Mõni aeg tagasi kui Kopli pargis peeti kaitseliidu pidu, on seal murul istunud keegi Patsmann noore plikakese Aliide Nõuga. Poisid aga olla äkki ilma vähemagi põhjusega Patsmanni kallale tormanud ja teda vastu nägu lööma hakanud.

Kohtusse on ilmunud ainult R. Oblikas, kes aga ennast süüdi ei tunnista. Tema, nähes, et eemal lööming, tahtnud ainult E. Jõeälja kaklejate hulgast ära tuua, kuid võetud ise kinni.

Ka Aliide Nõgu seletab, et lööja pole olnud Oblikas, vaid üks teine, pisike, paksu näoga poiss, kelle nime ta ei tea. Asjaarutamine tuleb edasi lükata ja tunnistajale ette näidata A. Jõeälja. Seda peab paluma kaebaja R. Oblikas nagu see kohtukorras ettenähtud, sest kohtunik ise toda erakaebuste puhul teha ei saa. Sellep. küsib ka kohtunik Patsmannilt:

„Mida te palute nüüd?“ „Palun teda karistada,“ vastab Patsmann.

„Oblikas pole ju teid peksnud, kui-

das ma teda karistan?“ pärib kohtunik „Jõeälja on vist peksja. Kas te aru ei saa, mida peate paluma?“

„Palun karistada,“ kõlab jällegi vastus. „Kas te koolis käinud pole, et nii vähe arusaamisega olete,“ vihabast kohtunik. „Tunnistaja ei tea, mis oli peksja nimi, aga tunneb selle näojärele. Jõeälja pole aga kohtus. Noh, kas te aru ei saa, mida peate paluma?“

Patsmann seletab, et ta koolis on käinud ja aru saab küll, ent selle asemel, et Jõeälja kohtusse toomist paluda, lausub ta jälle.

„Palun teda karistada.“ Kohtunik vihabast. Sõnasõnalt ütleb ta ette, mida teha, ent Patsmann korraldab ikka oma endiseid sõnu. Terve saalitäis inimesi naerab, kõik saavad aru, mida tuleks teha, ent Patsmann on ainus, kes seda ei taipu, vaid palub ainult karistada. Alles siis, kui kohtunik sõnad ette öelnud täielikult, tajub noorsand, mida ta paluma peab.

Asi lükataksegi edasi. Kui A. Jõeälja, kes nähtavasti kardab, et temas tunkakse peksja, heaga kohtusse ei tule, toob tema sinna politsei.

— Teie retsepti esimene medikament on juba ammu otsast.

— Sarnasel korral valmistage rohi ilma selleta.

— Jah, aga meil ei ole ka ammu enam juba teist medikamenti.

— Noh, siis valmistage juba ilma selleta.

— Aga seltsimees, doktor!..

— Mis jälle?

— Kolmat medikamenti ei ole meil ka juba ammu aegu.

— Noh, siis katsuge ka ilma kolmandata läbi saada.

— Kuid vabandage, seltsimees, doktor!..

— Noh, mis veel tahate öelda?!

— Neljandat medikamenti pole meil kunagi olnudki.

— Ah, pagan võtaks kõiki neid haiged! Siis valmistage rohi sellest, mis teil veel olemas on.

Ja arst tõmbas suure rutuga palitu selga ning väljus haiglast.

Kirjavastused.

Adele T., siin: Avaldame Teie kirja kui „moodsa keeleproovi“. Teie kirjutate: „Palun nii lahge olla ja minu luuletusele ruumi anda Teie lehes ilmutamiseks.“ Kui kõlbab võin edasbidi mõne veike juttu saata lehes ilmutamiseks.“ Ei pruugi Teil luuletamisega vaeva näha, vaid tehke midagi muud. Lendas paberikori.

Vanatüdruk: Teie kiri ei paku midagi uut. Kui soovite tõsiselt meest, nagu kirjast paistab, siis saatke kuulutus „Abielulehele“. Loodame, et leiate ka omale kohase.

K. T—le. Teie vastusest „Fred. Rexile“ ei saa meie tõesti aru, mis tahate avaldada: ei ilmu.

Seismajäänud kirjad.

„Õnnetu abielu“ — 5, „Lõbus 28“ — 4, „Hingeline 29“ — 4, „Lesk 40“ — 5, „S. O. S.“ 2, „Ootus“ — 3, „Meie õnn“ — 2, „Lapsik lootus“ — 22, „Õnnetu mees“ — 1, „Soovin leida“ — 1, „H. L.“ — 1, „Ametmees“ — 1, „Keskmise kasv 23“ — 1, „H. M.“ — 1, „Priidu“ — 1, „Happy“ ja „Nice“ — 1, „Lihtne korralik“ — 1, „Koduta“ — 1, „Inge Pärnust“ — 1, „Nr. 15689“ — 1, „Huviav noormees“ — 1 kiri.

Vastutav toimetaja ja väljaandja A. Jürisson.

Meiud ja noormehed!

Kuulutage „Abielulehes“, sest Teie ei tea, kust naeratab Teile tulevikus õnn!

Kunst-foto ateljee A. TEPPOR

Tallinn, Viru t. 3. Telef. 13-24.

Grupifotod:
Riigi- ja linnateenijatele, õpilastele kõikidest koolidest, kaitseväelastele ja kaitseliistlastele.

Eraldi saal suurtele gruppidele kuni 300 inimesele.

Erilifotod:
Artistidele — balleti, plastika, draama kabaree ja tsirkuse aladelt.

Eriruum riietumiseks ja grimeerimiseks.

Orkestrite ülesvõtted kahe klaveri kasutamisega.

Üksikvõtted: visiit, postkaart, kabinett, buudaar maitselikkas tehnikas.

Soovikorral välisvõtted igal ajal.
Passi ja tunnistuse ülesvõtted.

Avatud: äripäevil kl. 9—5, pühap, kl. 10—4.

NEIUD ja PEIUD !!!

Valmistatakse kõige moodsamas väljatöötuses odavate hindadega kiirelt ja hästi

J. & A. PAALMANNI TRÜKIKOJAS
Tallinnas, Väike Karja 12. Telef. 8-86

Iseseisvad ja tõsiselt elule vaatavad neiud 19—23-a. v. teiega soovib

TUTVUST

23 a. noormees töölisringk. Foto soovivat, nõudmise korral saadan selle tagasi. Kirjad saata slt. kuni 30. skp. Vastan ainult tõsistele kirjadele. „A. F. R. Valdek“.

Volly!

Vabandage, et ei saanud neljapäeval tulla. Määrake uus kohtamine. ALLY.

Noormees soovib

tutvuda

tõsise, 20-aastase preilliga. Kirj. slt. „Juuli 1931“.

TEIE

KIHLAKAARDID
LAULATUSKAARDID
LAULATUSLEHED
PULMAKUTSED
NIMEKAARDID

Soovin tõsise haritud mehega

mõtteid vahetada

huvitavate küsimuste üle. Kirjutada Tartu, üldine Ajakirjanduse kontor Rütli 11. sõna „Kaja“ all.

Sisi!

Milles ometi peitus takistus, et meie kohtamine nurjus? ROMMY.

Ei taha olla enam üksinda!

Kui leidub härrade hulgas samamõttelisi, palun kirjutage slt. „Ei taha olla üksinda“.

Halloo! Neiud, silmad siia!

Karske noormees soovib Teiega tutvust abielu mõttes. Päevapilt soovivat. Mittemeeldivuse korral saadan ausalt tagasi. Vanadus 16—25 a. Kirj. adr.: Metsamõisa post. ag. postk. Nr. 8. „Nachlihe“

Petis mees meelitas mult kavalusega naise ühes lapsega, hävitades minu kodu ja perekonnaelu. Tahaksin uuesti

TUTVUDA

mõne naisolevusega, kes lohutaks mu kurba meelt ja oleks mulle õnne ja armastuse loojaks. Vastusele oleks soov. päevapildi juurelisamine. Vast. slt. „Kus on mu õnn?“

Hingelist sõpra

soovib lesk proua 35—50 a. kaine, kristliku ilma-vaatega meesterahvaste hulgast. Flirtitajad ja kergeemelseid palun mitte tülitada. Kirjad saata Tartu, Rütli tän. 11, P. Johannsoni ajakirj. kontor., märgusõna „Uus lootus“ all.

Kas leidub

korralikku haritud preilit, kes oleks kaaslasena samasugusele härrale suvisel jalutuskäikudel. Kirjad slt. „Jalutuskäikude kaaslane.“

Tahaks flirtida, kuid ei oska.

Naisolevused,

kes õpetaks? Tasuks sõprus. Kirj. slt. „23 a. argpüks“.

Noormehed!

Kellel teist huvi noore neiuiga kirjal. vestelda? Kirj. slt. „Lõbus 23“.